

การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ปริญญานิพนธ์
ของ
เปศล บวรศักดิ์ถาวร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
พฤษภาคม 2552

การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ปริญญานิพนธ์
ของ
เปศล บวรศักดิ์ถาวร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
พฤษภาคม 2552
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ
ของ
เปศล บวรศักดิ์ถาวร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
พฤษภาคม 2552

เปศล บวรศักดิ์ถาวร. (2552). การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

ภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร. ปรินทิพนิพนธ์ วท.ม. (วิทยาการการประเมิน).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :

รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัช มีชาญ.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ในประเด็นปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) พิจารณาจากความคิดเห็นของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาและผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output) พิจารณาจากการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาและผู้บริหารมหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2550 ถึงปัจจุบัน จำนวน 156 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. การประเมินปัจจัยนำเข้า โดยรวมผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้

2. การประเมินกระบวนการ โดยรวมผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประเมินคุณภาพภายในผลการประเมินอยู่ในระดับดี ส่วนด้านอื่น คือ ด้านตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในและด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ ผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้

3. ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่บรรลุเป้าหมายจำนวน 35 ตัวบ่งชี้จาก 41 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 85.36 ของตัวบ่งชี้ที่บรรลุเป้าหมาย โดยมีค่าเฉลี่ยทุกตัวบ่งชี้ของทุกองค์ประกอบเท่ากับ 2.05 ดังนั้นผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับดี

4. แนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ควรมีการนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ปรับปรุงการบริหารจัดการเพื่อเข้าสู่ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาและบรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนดและมีระบบการติดตามที่กำหนดให้ชัดเจนทุกระดับ เร่งพัฒนาระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตรทุก

หลักสูตรและพัฒนาระบบสารสนเทศในการเก็บข้อมูลที่สอดคล้องหรือรองรับในระบบประกัน
คุณภาพการศึกษา

THE EVALUATION OF THE PERFORMANCE OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF
SILPAKORN UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
PASALA B0RWORNSAKTHAWAORN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Evaluation Methodology
at Srinakharinwirot University

May 2009

Pasala Borwornsakthawaorn. (2009). *The Evaluation of the Performance of Internal Quality Assurance of Silpakorn University*, Master thesis, M.S.(Evaluation Methodology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Somson Wongyounoi, Asst. Prof. Dr. Surachai Meechan.

This research is aimed to evaluate the performance of education internal quality assurance of Silpakorn University on the issues of input, process and output, according to the systems and mechanisms of quality control of nine components and quality indicators. It is to find guidelines on development of education internal quality assurance of Silpakorn University derived from the interviews of the university administrators. The sample group comprised the education quality assurance committees and the university administrators from 2007 up to now for 156 persons. The tools used in the research were the documentary analysis, interview forms for the administrators and the questionnaires for the education quality assurance committees, having the confidence interval equals to 0.973, the statistics used in the data analysis were the values of percentages, averages and standard deviations.

Results of the research found:

1. Evaluation of the input, the results of the operations on the overall were in the fair level, considered on the individual stances found the perception of the operation policy and guidelines of the education quality assurance was in the good level, while the supporting factor on education quality assurance was at the fair level.

2. Evaluation of the process, the results of the evaluation on the overall operations were fair, upon considering on the issues found the internal quality assurance found having the good level. While the internal quality inspection, preparation of the annual report for the internal quality evaluation and education quality assurance operations, according to the systems and mechanisms on the quality control of the nine components and quality indicators, the results were at the fair level.

3. The output found 35 out of 41 indicators achieved the goal, or 85.36 percent, with the average value of all the element indicators equal to 2.05, thus the results of the operation evaluation was at the good level.

4. Guidelines on development of the education internal quality assurance of Silpakorn University found it should apply the results on the quality evaluation to improve the management to succeed in the education quality assurance and achieve the targets

according to the criteria and standards prescribed. It must have a follow-up system that is specified articulately at all levels. It must accelerate the development of the systems, mechanisms and administration of all curriculums and the information on storing the data that is consistent or support the education quality assurance system.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร
ของ
เปศล บวรศักดิ์ถาวร
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2552

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ พิรศักดิ์โสภณ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุ่ม)

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
จาก
ศาสตราจารย์ชวาล แพร์ตกุล

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลา ให้คำปรึกษาและแนะนำตลอดจนแก้ไขสิ่งบกพร่องต่างๆ และเป็นกำลังใจอันมีค่ายิ่งสำหรับผู้วิจัยทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ รวมทั้งพระคุณของคณาจารย์สาขาวิทยาการการประเมิน สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ไพรัตน์โสภณ ประธานกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุม กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้ข้อเสนอแนะที่ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสำหรับการทำงานวิจัยครั้งนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรมล ตัญญาแสนสุข ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อติวรรณ วิรุฬห์เพชร และอาจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณทุนสนับสนุนการวิจัย “ศาสตราจารย์ชวาล แพร์ติกุล” ที่กรุณาให้การสนับสนุนการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่กรุณาให้ข้อมูลผู้วิจัยจากการสัมภาษณ์ และผู้วิจัยขอขอบคุณน้องๆ สาขาวิทยาการการประเมิน รุ่นที่ 1 และเพื่อนๆทุกคนรวมถึงทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมด ที่มีส่วนช่วยเหลือให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จสมบูรณ์

บุคคลที่มีความสำคัญต่อผู้วิจัยอย่างยิ่ง คือ คุณพ่อคุณแม่ น้อง สามี และลูกที่เกื้อหนุน และเป็นกำลังใจตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนประสบความสำเร็จ

สุดท้ายนี้ คุณค่าและประโยชน์ที่พึงได้จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นการบูชาพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่านและมหาวิทยาลัยศิลปากร

เปศล บวรศักดิ์ถาวร.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	12
การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา.....	13
การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา.....	16
องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน.....	21
ความหมายของการประเมิน.....	21
แนวทางการประเมิน.....	21
การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร.....	26
นโยบายและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร..	28
หลักการสำคัญของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร.....	31
องค์ประกอบหลักของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	41
ประชากร.....	41
กลุ่มตัวอย่าง.....	42
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
ขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
กรอบการประเมิน.....	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
การนำเสนอข้อมูล.....	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	95
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	95
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	95
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
สรุปผล.....	96
อภิปรายผล.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	102
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	109
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	110
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้บริหารที่ให้การสัมภาษณ์.....	112
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	114
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	122
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	136

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา มหาวิทยาลัยศิลปากร.....	43
2	กรอบการประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร.....	48
3	จำนวนร้อยละของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกเป็นสถานภาพ ประสบการณ์การทำงานและกลุ่มสาขาที่สังกัด.....	52
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินปัจจัยนำเข้าของคณะกรรมการ ประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยจำแนกกลุ่มวิชาที่มีต่อผลการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร.....	54
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินกระบวนการของคณะกรรมการ ประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกเป็นกลุ่มวิชาที่มีต่อผลการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร.....	62
6	ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน.....	85
7	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพที่เหมาะสมกับการพัฒนาของมหาวิทยาลัย.....	86
8	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบและการบรรลุเป้าหมายการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร.....	87

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2 องค์ประกอบหลักของการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ศิลปากร.....	34

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ได้กำหนดพันธกิจ 4 ด้าน คือ พัฒนาค้น สร้างเศรษฐกิจ สร้างความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและพัฒนาธรรมาภิบาลในระบบบริหารจัดการประเทศ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพคนพัฒนาชุมชนและแก้ปัญหาความยากจน ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน รักษาฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและพัฒนาธรรมาภิบาลทั้งของภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชน ทั้งหมดนี้เป็นเป้าหมายระดับประเทศในช่วง 5 ปีข้างหน้า ในขณะที่เดียวกันก็เป็นเป้าหมายของการอุดมศึกษาด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการพัฒนาคน พัฒนาความรู้และบทบาทของอุดมศึกษาที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม ด้วยแนวคิดในการจัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551-2565 กล่าวได้ว่าอุดมศึกษาของประเทศกำลังอยู่ในจุดเปลี่ยนที่สำคัญ ซึ่งหากออกแบบระบบอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย พร้อมทั้งติดตั้งระบบเพื่อขับเคลื่อนอุดมศึกษาอย่างก้าวกระโดด ก็จะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศสมดังเจตนารมณ์ที่มุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ได้ทั้งการสร้าง ความเข้มแข็งในระบบเศรษฐกิจที่สามารถแข่งขันได้และการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนและสังคมโดยรวม คำนึงถึงมิติบูรณาการและองค์รวมของการพัฒนาอุดมศึกษาเพื่อกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ (Strategic direction) เป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 คือการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐานและเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลายและเอกภาพเชิงระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.2550 :1-15)

การประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยได้ถูกทบทวนและก่อตัวขึ้นเป็นแนวคิดของการปฏิรูปการศึกษาและสะท้อนออกมาอย่างเป็นรูปธรรมโดยการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542 หมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรา 47 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 กล่าวได้ว่ากว่าครึ่งทศวรรษที่ผ่านมาการศึกษาไทยทุกระดับได้มีความตื่นตัวในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษากันเป็นอย่างมากในทุกระดับการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นการพัฒนาคุณภาพการประเมินผล การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษานั้น ผลจากการตรวจสอบคุณภาพภายใน คือ มีการวางแผนพัฒนาคุณภาพ การติดตามคุณภาพและการประเมินคุณภาพงานที่มีระบบและกลไกชัดเจน รวมทั้งมีการพัฒนาฐานข้อมูลในด้านต่างๆ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2550 :12-18)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ได้ประกาศนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยอยู่ภายใต้หลักการสำคัญสามประการ คือ การให้เสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) ความมีอิสระในการดำเนินการของสถาบัน (Institutional Autonomy) และความพร้อมของสถาบันที่จะรับการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอกตามหลักการของความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) ซึ่งต่อมาได้จัดทำกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 และต่อมาคณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาการอุดมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2549 ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้พัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้คำนึงถึงมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา จึงได้พัฒนาตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้สถาบันอุดมศึกษานำตัวบ่งชี้นี้ไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อความมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551:1-5) ซึ่งสอดคล้องกับกิตติชัย วัฒนาก (2550:18) กล่าวว่า การสร้างระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา ควรเป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง โดยเป็นระบบที่มีดุลยภาพระหว่างเกณฑ์ ตัวบ่งชี้และการชี้แจงโดยอาศัยสิ่งจูงใจไปสู่การพัฒนา เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ที่เป็นจุดเน้นของสถาบันและเป็นระบบที่อาศัยการวินิจฉัยจากหลักฐานที่จำเป็นพร้อมรับการตรวจสอบจากภายนอก และจาร์ส นองมาก (2550:ออนไลน์) และชนม์ชกรณ วรอินทร์ (2549:255) มีความเห็นทำนองเดียวกันว่าสภาพปัญหาการประกันคุณภาพภายในปัจจุบันที่เกิดขึ้น เนื่องมาจากการไม่เข้าใจในการดำเนินการประกันคุณภาพอย่างแท้จริง ทำให้นำไปปฏิบัติไม่ถูกต้อง รวมทั้งการดำเนินการอย่างไม่ต่อเนื่องอันเนื่องมาจากการไม่นำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงหรือผู้ถูกประเมินไม่ยอมรับความจริงในการประเมิน ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ต้อง

ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานตามปกติจนพัฒนาให้เป็นวัฒนธรรมของสถานศึกษาไปโดยอัตโนมัติ จึงจะส่งผลถึงความยั่งยืนของระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษารวมทั้งเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรจึงได้กำหนดอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2538 ในระยะเริ่มแรกมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่างๆ สร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารทุกระดับถึงเหตุผลและความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษาปี 2541 – 2542 สนับสนุนการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาความรู้ สร้างความเข้าใจ การยอมรับและตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาโดยประชาคมของมหาวิทยาลัยในระดับกว้างขึ้น ทั้งบรรดาคณาจารย์ บุคลากรและนักศึกษาทุกระดับ ปี 2543 เผยแพร่หลักการและวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาพร้อมๆ กับการพัฒนาระบบกลไกและวิธีดำเนินงานทั้งในระดับภาควิชา/คณะวิชาและระดับมหาวิทยาลัย โดยเน้นการดำเนินงานในเรื่องการควบคุมคุณภาพภายในเป็นหลัก ปรารถนาให้เกิดความกระตือรือร้นและความร่วมมือในประชาคมเพื่อสร้างวัฒนธรรมการประกันคุณภาพการศึกษา และในปี 2544 มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการพัฒนา ประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบายของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำคู่มือประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำและประสานงานการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของมหาวิทยาลัย ประมวลผล วิเคราะห์สรุปผลและจัดทำรายงานตลอดจนป้อนข้อมูลย้อนกลับยังผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและเริ่มมีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในเป็นครั้งแรก ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยมีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในซึ่งมหาวิทยาลัยได้กำหนดมาตรฐานองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของมหาวิทยาลัยเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก พัฒนาระบบพื้นฐานของการบูรณาการมาตรฐาน องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) โดยปรับเปลี่ยนการบรรยายให้เหมาะสมเพื่อให้สื่อความหมายได้ถูกต้องสอดคล้องกับความต้องการและวัตถุประสงค์ของ สมศ.และสกอ.

ในปีการศึกษา 2549 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยศิลปากรได้ดำเนินการตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งมีที่มาจากหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ ศร0506(3)/ว441 ลงวันที่ 10 เมษายน 2550 เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามแนวทางในคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พร้อมทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาประจำปีเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และเปิดเผยต่อสาธารณชน

ทั้งนี้ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในที่พัฒนาขึ้น เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก นอกจากนั้นตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินกระบวนการยังได้นำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีและตัวอย่างแนวทางการพัฒนาไว้ด้วย ซึ่งตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินผ่านแปรตามจุดเน้นของกลุ่มสถาบัน ตามนิยามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สำหรับมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเป็นกลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย จากคู่มือการประกันคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ทั้งนี้การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในประจำปีการศึกษา 2549 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะวิชาเป็นไปตามประกาศข้างต้นเพื่อกระตุ้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจและหันต่อปรับเปลี่ยนองค์ประกอบคุณภาพและเกณฑ์มาตรฐาน ผู้วิจัยยังมีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยศิลปากรมีความหลากหลายของสาขาวิชา ทั้งนี้ภายใต้ระยะเวลาและข้อจำกัด ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยและคณะวิชาตามเกณฑ์มาตรฐานข้างต้น จากสภาพปัญหาดังกล่าวมหาวิทยาลัยจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จ โดยจะต้องมียุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจนเพื่อให้ได้ผลบรรลุตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย ในการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาและดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ซึ่งเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพตามองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์มาตรฐานที่มหาวิทยาลัยต้องพัฒนาต่อให้ตรงตามจุดเน้นและเอกลักษณ์แห่งตน ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยสามารถนำผลการดำเนินงานมาพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยอย่างเชื่อมโยงและเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารการศึกษา ซึ่งการที่จะได้ข้อมูลอย่างครบถ้วนว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือไม่ มีข้อดี ข้อที่ควรพัฒนาอย่างไร ในการที่จะได้ข้อมูลอย่างครบถ้วนจำเป็นต้องอาศัยการประเมินที่เป็นระบบทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน พัฒนาการ ข้อจำกัดและแนวทางการพัฒนาของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะวิชาและมหาวิทยาลัย

การประเมินเป็นกระบวนการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่ควรจะเป็นทั้งนี้การประเมินเน้นการตัดสินใจ (Decision-oriented Evaluation) เป็นการประเมินที่เน้นการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางการบริหาร (ศิริชัย กาญจนวาสี.2550:107)

สำหรับการประเมินในระหว่างการดำเนินงาน (Implementation Evaluation or Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำโครงการที่วางแผนไว้ไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อศึกษาถึงการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ เพราะเหตุใด จุดเด่น จุดด้อย มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง การประเมินในขณะดำเนินโครงการจึงมีบทบาทในการปรับปรุงการดำเนินการโครงการโดยตรง (สมคิด พรหมจรรย์.2550:40) ดังนั้น การประเมินผลการดำเนินงานและการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างมาก ด้วยการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในซึ่งเป็นสิ่งที่สถาบันแต่ละแห่งดำเนินการนั้น การประเมินมีบทบาททั้งในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจในแต่ละปีการศึกษา เพราะการประเมินมีส่วนช่วยในการบริหารจัดการการศึกษาและผลการประเมินที่ได้รับจากการประเมินจะถูกนำไปใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจวางแผนการบริหารจัดการศึกษาและการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อพัฒนาการดำเนินงานและมุ่งประเมินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในซึ่งได้ดำเนินการตามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรให้เป็นไปตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรและศึกษาแนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรโดยมีขอบเขตของการศึกษาดังนี้

แหล่งข้อมูล

1. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรจากคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา รวบรวมจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 2 กลุ่มจำนวน 333 คน ประกอบด้วย

คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) จำนวน 26 คน

คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา จำนวน 307 คน

2. การประเมินผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนของคณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) และคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา แล้วใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้สัดส่วนกัน (Proportionate sampling) จำนวนรวมทั้งสิ้น 181 คน ประกอบด้วย

คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) จำนวน 14 คน

คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา จำนวน 167 คน

3. ศึกษาแนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารในมหาวิทยาลัยใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 6 คน

ประเด็นการประเมิน

ประเด็นที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้แก่

ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

กระบวนการ (Process) ได้แก่ การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการประเมินคุณภาพภายในและด้านระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์กรประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์กรประกอบ

ผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output) ได้แก่ ผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์กรประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์กรประกอบ

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน

1. การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรประเด็นการประเมินปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินโดยอิงตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกกรอบสอง ดังนี้

1.1 คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับต้องปรับปรุง

1.2 คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับควรปรับปรุง

1.3 คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับพอใช้

1.4 คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับดี

1.5 คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับดีมาก

2. การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรประเด็นการประเมินผลผลิตหรือผลลัพธ์ ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินโดยอิงตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ดังนี้

2.1 น้อยกว่าเท่ากับ 1.50 การดำเนินงานยังไม่ได้มาตรฐาน

2.2 1.51-2.00 การดำเนินงานได้คุณภาพในระดับพอใช้

2.3 2.01-2.50 การดำเนินงานได้คุณภาพในระดับดี

2.4 2.51-3.00 การดำเนินงานได้คุณภาพในระดับดีมาก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน หมายถึง การจัดดำเนินการควบคุมคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา กิจกรรมหรือแนวทางปฏิบัติอย่างมีระบบและกลไกในการควบคุมตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดของมหาวิทยาลัยเองหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นหลักประกันแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนได้มั่นใจว่าผลผลิตของการจัดการศึกษามีคุณภาพ

2. การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร หมายถึง กระบวนการใช้ดุลยพินิจที่ดำเนินการเป็นระบบและได้มาซึ่งส่วนสำคัญของข้อมูลเพื่อประเมินการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง

2.1 ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร หมายถึง คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) และคณะกรรมการประกันคุณภาพของคณะวิชารับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อสามารถนำไปถ่ายทอดให้บุคลากรในคณะวิชาเพียงใด

2.2 ด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร หมายถึง ปัจจัยที่สนับสนุนต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ได้แก่

2.2.1 การสนับสนุนจากผู้บริหาร ประกอบด้วย การจัดสรรงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ และการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบและสามารถบริหารได้ตามอำนาจหน้าที่และการดำเนินงานในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสื่อสาร/การประชาสัมพันธ์ การจัดประชุม การขอใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ

2.2.2 ความร่วมมือของบุคลากรทุกระดับในกระบวนการประกันคุณภาพ

2.2.3 ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.4 การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.5 การตระหนักถึงความสำคัญและมีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

2.3 ด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยว่ามีการดำเนินงานและมีระบบควบคุมคุณภาพหรือไม่ ประสบความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่

2.4 ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในบุคลากรได้มีส่วนร่วมเพียงใด รูปแบบรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในอย่างครบถ้วนตามรูปแบบที่กำหนดและสะดวกเพื่อใช้ในการประเมินทั้งภายในและภายนอกหรือไม่

2.5 ด้านการประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานตามขั้นตอนการประเมินคุณภาพการศึกษาที่กำหนดว่าได้ดำเนินการที่ครบถ้วนหรือไม่ การดำเนินการภายหลังการประเมินคุณภาพการศึกษาได้ดำเนินการครบถ้วนตามกำหนดมากน้อยเพียงใด มีการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาส่งเสริมการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานมากน้อยเพียงใดและนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด

2.6 ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นไปตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษาที่กำหนดตามองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย

องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณและ องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ว่าได้ดำเนินการอย่างมีระบบและกลไกเพื่อให้ได้มาตรฐานขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดหรือไม่ ได้แก่ ได้ดำเนินการอยู่ในขั้นตอนใด มีการรายงานผลอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ มีการนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นหรือไม่

2.7 การบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ หมายถึง ผลการประเมินคุณภาพภายในระดับมหาวิทยาลัยที่บรรลุเป้าหมาย หมายถึง จำนวนตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนบรรลุเป้าหมายตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและนำมาหาค่าเฉลี่ยทุกตัวบ่งชี้ที่บรรลุเป้าหมายของทุกองค์ประกอบ

3. แนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร หมายถึง แนวทางเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากรและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการจากผลการประกันคุณภาพการศึกษา

4. คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง คณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งขึ้นจากบุคลากรในมหาวิทยาลัยเพื่อบริหารให้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการกำหนดแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากรและของคณะวิชา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละกลุ่มวิชา ได้แก่

4.1 กลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ ประกอบด้วย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะมัณฑนศิลป์และคณะดุริยางคศาสตร์

4.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย คณะโบราณคดี คณะอักษรศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์

4.3 กลุ่มวิชาทางวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาการจัดการ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและวิทยาลัยนานาชาติ

5. คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) หมายถึง คณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งขึ้นจากบุคลากรที่คณะวิชามอบหมายให้เป็นผู้แทนตามกลไกการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาร่วมกลางของมหาวิทยาลัย มีหน้าที่กำหนดนโยบายแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของระดับคณะวิชาและมหาวิทยาลัยและประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยและคณะวิชาไว้ด้วย

6. คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาหรือคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพ

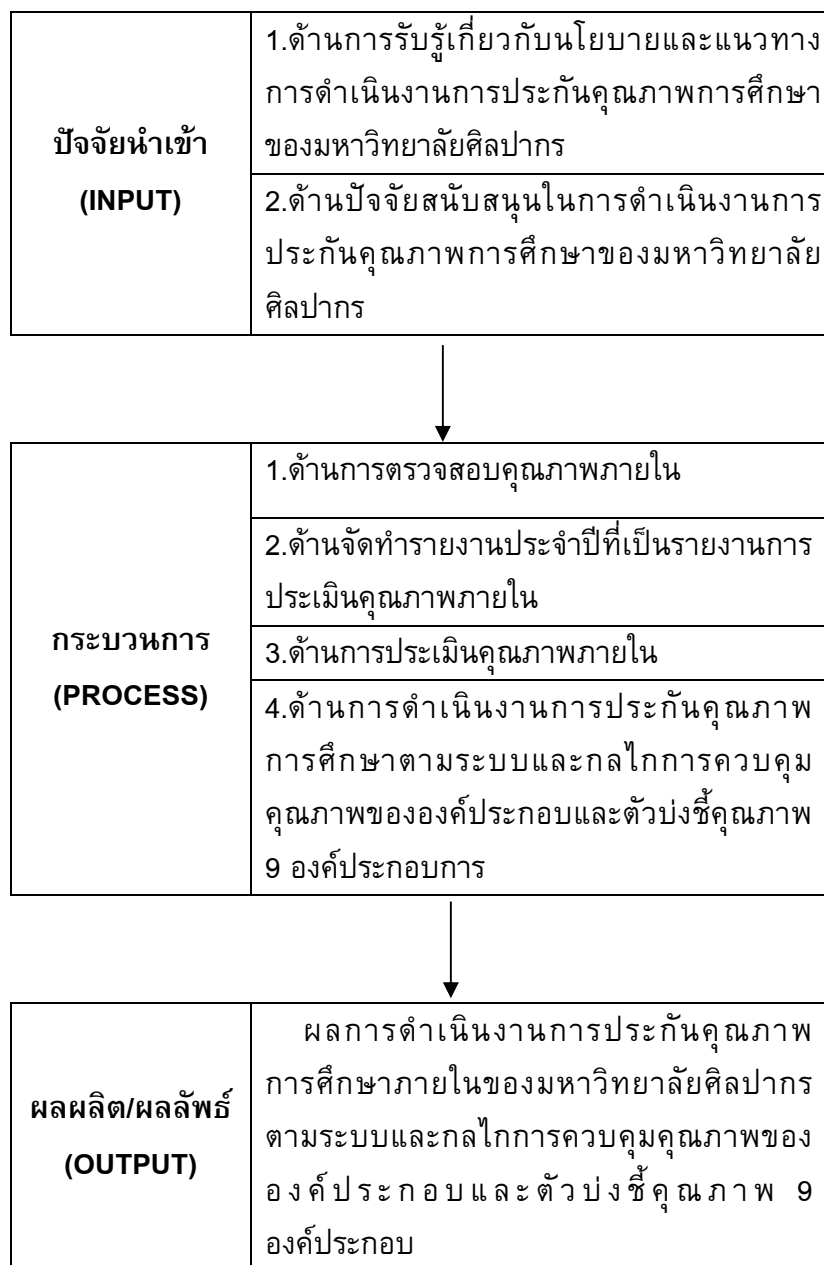
การศึกษาของคณะวิชา มีหน้าที่กำหนดนโยบาย การดำเนินงานให้สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยและ จัดให้มีระบบและกลไกการดำเนินงานการประกันคุณภาพของคณะวิชา

7. มหาวิทยาลัยศิลปากร หมายถึง สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนใน 3 พื้นที่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยศิลปากร (วังท่าพระ) วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐมและวิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี นอกจากนี้มหาวิทยาลัยมีสำนักงานอธิการบดีตั้งอยู่ที่ถนนบรมราชชนนี ปัจจุบันโครงสร้างการบริหารงาน มี 3 ส่วนงานหลัก ได้แก่ คณะวิชา ศูนย์/สถาบัน/สำนัก และสำนักงานอธิการบดี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร มีประโยชน์ต่อคณะวิชาและมหาวิทยาลัย เพราะผลที่ได้รับจะช่วยชี้ให้เห็นว่าการดำเนินงานเหมาะสมและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพียงใด ทำให้ทราบว่าการดำเนินงานมีจุดบกพร่องใดที่ต้องปรับปรุง การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นข้อมูลที่สำคัญแก่ผู้บริหารประกอบการตัดสินใจ ในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะวิชาและมหาวิทยาลัย ในการวิจัยได้ กำหนดกรอบแนวคิดไว้ ดังต่อไปนี้

การประเมินผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางการประเมินผลการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
2. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน
4. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

นักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพ การศึกษา ดังนี้

ลิสตัน (Liston.1999:159) กล่าวว่า การประกันคุณภาพ เป็นส่วนของการบริหารคุณภาพ (Quality Management) ที่มีการวางแผนและมีกิจกรรมที่ออกแบบไว้อย่างเป็นระบบและผู้รับบริการ มีความเชื่อมั่นในองค์กรว่า มีมาตรฐานในกระบวนการที่มั่นใจได้ในผลผลิตซึ่งเป็นไปตามข้อ เรียกร้องและคาดหวังของลูกค้าอย่างคงเส้นคงวา

ชลัช จงสีบพันธ์และคณะ (2545:5) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การมีระบบ และกลไกในการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพตาม ดัชนีบ่งชี้ที่กำหนด เพื่อเป็นหลักประกันแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนได้มั่นใจว่าสถาบันนั้นๆ สามารถให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

โชติกา วรรณบุรี (2547:14) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการ ควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยได้รับการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์

การประกันคุณภาพการศึกษา (สงบ ลักษณะ.2547:ออนไลน์) คือการวางแผนและการ ปฏิบัติของหน่วยผลิตที่มุ่งผลิตสิ่งที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ใช้ผลผลิต ดังนั้นการ ประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกระบวนการวางแผนและกระบวนการจัดการของผู้รับผิดชอบจัด การศึกษาที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตาม มาตรฐานที่ระบบไว้ในหลักสูตรและตรงกับความต้องการของสังคม

รัตน์ บัณฑิต (2550:44) การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance in education) หมายถึง การสร้างความมั่นใจให้ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของภาษีและผู้ใช้บริการว่า สถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาซึ่งประกอบด้วยบุคลากรต่างๆที่เกี่ยวข้องนั้นได้มีการปฏิบัติหน้าที่เต็มตามภารกิจแล้วทำให้ได้ผลผลิต (ได้แก่ตัวผู้เรียนและผลงานตามภารกิจของแต่ละสถานศึกษา) เป็นไปตามที่ประชาชนผู้ใช้บริการคาดหวังและพึงพอใจ

ชฎาภา บรรพพงศ์ (2550:12) การประกันคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการวางแผน และจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการทางการศึกษาทางตรงคือผู้เรียนและผู้ปกครองและผู้รับบริการทางอ้อม ซึ่งได้แก่ประชาชนและสังคม ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและครบถ้วนตามมาตรฐานหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหวังของสังคม โดยมีการประเมินทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษา

จึงสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการ การกำหนดแผนการ ดำเนินงานจัดการศึกษา กระบวนการปฏิบัติตามแผนรวมทั้งมีการตรวจสอบและประเมินว่าสามารถ บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด เพื่อให้สามารถมั่นใจได้ว่าสถาบันการศึกษาจะสามารถบรรลุ เป้าหมายของสถาบันได้อย่างมีคุณภาพสูงสุด รวมทั้งมีการนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้เพื่อ ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

มนต์ตระการ สกุลจิตจินดา (2548:7). ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การจัดทำแผนงานการควบคุมภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยการจัดระบบและกลไกตาม องค์ประกอบและดัชนีบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดไว้ เพื่อให้มีความมั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการ ตามภารกิจหลักอย่างมีคุณภาพ

สมนา โสทธิผลอนันต์ (2549: 45). ได้ให้ความหมายของการดำเนินงานของการประกัน คุณภาพภายใน จึงประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของบุคลากร การ แต่งตั้งคณะกรรมการทำงาน การจัดทำแผนคุณภาพ การปฏิบัติตามวงจรคุณภาพ และการประเมิน คุณภาพภายใน

สมหวัง พริยานุวัฒน์ (2545 ก:2-3) ได้ให้ข้อสรุปที่เป็นหลักในการพิจารณาระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาไว้ 8 ประการได้แก่

1. เป็นระบบที่มีทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ที่คาดหวัง มีทั้ง ระบบการพัฒนาคุณภาพ ระบบติดตามคุณภาพและระบบการประเมินตนเอง
2. เป็นระบบ ที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นโดยดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ด้วยการ ส่งเสริม สนับสนุน มีใช้การควบคุมหรือสั่งการจากหน่วยต้นสังกัด
3. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในต้องผสมผสานกับงานบริหาร

ปกติกล่าว คือ บุคลากรเชื่อมโยงกับการปฏิรูปการเรียนรู้ การสอน การพัฒนาบุคลากรและการบริหารฐานโรงเรียน

4. การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องของคนทุกคนทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน ภายใต้การนำและมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพของผู้บริหาร เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง

5. ทำงานทุกภารกิจอย่างครบวงจรทั้งระดับบุคคล หน่วยงาน มีการวางแผน ดำเนินการประเมินและปรับปรุงงานอย่างสม่ำเสมอ

6. การทำงานของทุกคนในสถานศึกษาไม่ว่าจะบริหารจัดการ การสอนและการเรียนรู้มุ่งสู่ผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งมีความสุข สนุกกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

7. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ครบวงจร คือเมื่อถึงปีการศึกษาจะต้องมีการประเมินตนเอง เพื่อรวมสรุปรวบยอดแล้วจัดทำเป็นรายงานประจำปี รายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ

8. ผลการประเมินจะนำไปสู่การปรับปรุงการบริหาร การเรียนรู้และการสอน โดยถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องกำกับดูแลให้มีการประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

วันชัย ศิริชนะ (2541 : 9-10) ได้เสนอหลักการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า ระบบประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องยึดถือหลักการของการให้เสรีภาพและอิสรภาพในการพัฒนาความคิดและการปฏิบัติแก่สถาบันอุดมศึกษา นั้นย่อมาหมายความว่าสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีเสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) และควมมีอิสระ (Autonomy) ในการกำหนดแนวทางการบริหารและการดำเนินการใดๆทางวิชาการ เพื่อความมีคุณภาพภายในสถาบันอย่างเต็มที่และสถาบันอุดมศึกษาจะต้องพร้อมที่จะรับการตรวจสอบจากองค์กรหรือหน่วยงานภายนอกด้วย สถาบันอุดมศึกษาสามารถควบคุมองค์ประกอบต่างๆที่ใช้ในการผลิตบัณฑิตให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพแล้ว พร้อมทั้งมีระบบของการตรวจสอบและประเมินจากภายนอกแล้ว คุณภาพของบัณฑิตก็จะดีตามไปด้วย องค์ประกอบโดยทั่วไป คือวัตถุดิบ (Input) กระบวนการผลิต (Process) และผลผลิต (Output)

วัตถุดิบ(Input) คือ พื้นฐานของแต่ละคนและคุณสมบัติรูปลักษณะของนักศึกษาที่พึงปรารถนา ตามปรัชญาและหลักสูตรการเรียนการสอนซึ่งได้แก่ นักศึกษาที่ส่งเข้ากระบวนการผลิตมีคุณสมบัติ มีความรู้ มีความพร้อมเพียงพอ ก็สามารถผลิตออกมาให้มีคุณภาพดีด้วย

กระบวนการผลิต (Process) เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเสริมสร้างความรู้สร้างและพัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาความคิด สร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการบริหารจัดการของแต่ละสถาบันเป็นสำคัญ

ผลผลิต (Output) คือบัณฑิตที่มีคุณสมบัติตามที่สถาบันกำหนดความต้องการไว้ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารของสถาบันอุดมศึกษาและมีเกณฑ์ที่บอกถึงคุณภาพอยู่เสมอ

งานวิจัยของ สุวิมล ราชชนนบริบาล (2541:107-137) ศึกษากระบวนการประกันคุณภาพทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยพบว่า สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้กับบุคลากร มีการกำหนดรูปแบบกระบวนการไว้อย่างชัดเจนตั้งแต่การกำกับ สนับสนุน และการตรวจสอบมีการกำหนดกรอบแนวคิดมีการแบ่งกระบวนการออกเป็นระยะ มีการจัดตั้งหน่วยงานและผู้รับผิดชอบ มีการจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพและกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพไว้อย่างชัดเจน

กิตติยา ศรีอ่อน (2547) การประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วยสองส่วน คือ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ แต่การที่ระบบจะดำเนินไปได้นั้นต้องอาศัยส่วนที่เรียกว่ากลไกประกอบกัน ไป ซึ่งมีอยู่ 2 กลไกคือกลไกภายในหมายถึง คน วัสดุอุปกรณ์ คำสั่ง นโยบาย การจัดตั้งบุคคลหรือองค์กรภายในต้นสังกัดนั้นขึ้นมาทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบและบทบาทด้านการบริหารจัดการของผู้นำในระดับต่างๆ ในสถาบันรวมทั้งความร่วมมือของบุคลากรของหน่วยงาน ส่วนกลไกภายนอกหมายถึง การใช้ประโยชน์จากอิทธิพลภายนอกองค์กรทั้งที่เป็นบุคคล นิติบุคคล สมาคม องค์กรอิสระหรือแม้แต่การแข่งขันของมหาวิทยาลัยต่างๆ อันเป็นการขับเคลื่อนให้มีการดำเนินการประกันคุณภาพ

กรณีศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (ภานุวัฒน์ สุริยจันทร์. 2545:126-140). ใช้การประเมินตนเองเพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการในมหาวิทยาลัยอิสระ มีการดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานของการปกครองตนเอง ประกอบด้วย องค์ประกอบการบริหารจัดการที่ดี 3 อย่าง คือ 1) ความเป็นอิสระในการดำเนินงาน 2) การบริหารจัดการโดยยึดหลักความเป็นธรรมในการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติ 3) หลักพื้นฐานในการบริหารโดยมุ่งให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย นาระบบ TQM,ISO,IPO มาผสมผสานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพอาศัยแนวคิด 10 ข้อ คือ 1) ผู้บริหารปณิธานที่แน่วแน่ 2) สร้างวัฒนธรรมองค์กรและจิตสำนึกที่มุ่งคุณภาพ 3) ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 4) ทำงานเป็นคณะ 5) สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ 6) แผนพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 7) ควบคุมปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ 8) บริหารจัดการอย่างเป็นระบบ 9) จัดอุปสรรคการดำเนินงาน 10) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุง โดยคณะกรรมการและหน่วยงานรองรับพร้อมกับพันธกิจของการประกันคุณภาพ

ขั้นตอนการดำเนินงานประเมินผลภายในสถานศึกษา สุวิมล ว่องวานิช. (2543) สรุปไว้ดังนี้ 1) ศึกษาหรือกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นเป้าหมายของการประเมินผล 2) ตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินผลภายในและกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน คณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ได้แก่ ชุมชนบริเวณโรงเรียน 3) วางแผนการประเมินผลภายใน โดยกำหนดเป้าหมายของการประเมิน กำหนดวิธีการประเมิน เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและวางแผนการเก็บข้อมูล วิเคราะห์สรุป และรายงานผล 4) ลงมือทำการประเมิน 5) กระตุ้นกำกับประเมินผลให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ 6)

รายงานผลการประเมิน สรุปจุดแข็งและจุดด้อยของสถานศึกษาแล้วเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เช่น ผู้บริหาร ครูอาจารย์ ชุมชนโรงเรียน นักเรียน เป็นต้น 7) วางแผนแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาในส่วนที่เป็นจุดด้อย 8) ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทางที่เลือกใช้และ 9) ตรวจสอบผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการบรรลุผลหรือไม่ ซึ่งเป็นการย้อนกลับไปทำงานตามขั้นตอน 3-9 ใหม่ โดยสรุปเป็นการทำงานตามขั้นตอน PDCA นั้นเอง

ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา หมายถึง การสร้างระบบและกลไก การควบคุม ตรวจสอบคุณภาพและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาโดยบุคลากรของสถาบัน หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษานั้น

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ประกาศใช้คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันอุดมศึกษาให้มีความครอบคลุมทุกองค์ประกอบคุณภาพตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 และตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษาและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปดังนี้

หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

1. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา/สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จะคำนึงองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ใช้เป็นแนวทางในการควบคุม การตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาทั้ง 9 ด้าน คือ 1. ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์และแผนการดำเนินการ 2. การเรียนการสอน 3. กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา 4. การวิจัย 5. การบริการทางวิชาการแก่สังคม 6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 7. การบริหารและการจัดการ 8. การเงินและงบประมาณ และ 9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

ทั้งนี้ ให้คณะวิชาและสถานศึกษา จัดทำรายงานการศึกษาตนเองที่ครอบคลุมการดำเนินงานตามองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาที่คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษากำหนดเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายในและภายนอก

2. ผลการปฏิบัติงานของคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพที่กำหนดไว้

3. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาตามตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา

วิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

1. ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีหน่วยงานหรือ

คณะกรรมการที่รับผิดชอบการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพชั้น โดยมีหน้าที่พัฒนา บริหาร และติดตามการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตลอดจนประสานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาระดับต่างๆจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา เพื่อใช้กำกับ ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพภายใต้กรอบนโยบายและหลักการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

3. ให้คณะวิชาและสถานศึกษาจัดให้มีระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต ดังนี้

หลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ

คณาจารย์และระบบการพัฒนาอาจารย์

สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน

ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้

อุปกรณ์การศึกษาต่างๆ

สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และบริการการศึกษา

การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา

องค์ประกอบอื่นตามที่แต่ละสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นสมควร

ทั้งนี้ แต่ละคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอาจจัดให้มีระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการขึ้นเป็นการภายในได้ตามที่เห็นสมควร โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องดำเนินการอย่างมีระบบและต่อเนื่อง สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาภายใน 120 วันหลังจากสิ้นปีการศึกษาของแต่ละสถานศึกษาและเปิดเผยต่อสาธารณชน

องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

การพัฒนาตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันอุดมศึกษา ให้มีความครอบคลุมทุกองค์ประกอบคุณภาพตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2546 และตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษาและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสอดคล้องไปทิศทางเดียวกับตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. มีจำนวน 9 องค์ประกอบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ

ตัวบ่งชี้จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

1.1 มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงานและมีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ

1.2 ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่กำหนด

องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

2.1 มีระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

2.2 มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนสอน ซึ่งบุคคลองค์กรและชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม

2.4 จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

2.5 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ

2.6 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์

2.7 มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์

2.8 มีระบบและกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

2.9 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

2.10 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์

2.11 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต

2.12 ร้อยละของนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กีฬา สุขภาพ ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมในระดับชาติหรือนานาชาติ

2.13 ร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาซึ่งมีคุณสมบัติเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ตัวบ่งชี้จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

3.1 มีการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า

3.2 มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย

ตัวบ่งชี้จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย

4.1 มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

4.2 มีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

4.3 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

4.4 ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

4.5 ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ(เฉพาะมหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย)

องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม

ตัวบ่งชี้จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

5.1 มีระบบและกลไกในการบริการทางวิชาการแก่สังคมตามเป้าหมายของคณะวิชา มหาวิทยาลัย

5.2 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีส่วนร่วมในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นที่ปรึกษาเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการวิชาการ กรรมการวิชาชีพ ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ

5.3 ร้อยละของกิจกรรมหรือโครงการบริการวิชาการและวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติและนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ

5.4 ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ จำนวน 1 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

6.1 มีระบบและกลไกในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ

ตัวบ่งชี้ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

7.1 คณะวิชา มหาวิทยาลัยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและสามารถ
ผลักดันคณะวิชา มหาวิทยาลัยให้แข่งขันได้ในระดับสากล

7.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารทุกระดับของคณะวิชา มหาวิทยาลัย

7.3 มีการพัฒนาองค์กรสู่องค์กรเรียนรู้

7.4 มีระบบและกลไกในการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาและธำรงรักษาไว้ให้
บุคลากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

7.5 ศักยภาพของระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการวิจัย

7.6 ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการ
พัฒนาคณะวิชา มหาวิทยาลัย

7.7 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับรางวัลผลงานทางวิชาการหรือวิชาชีพใน
ระดับชาติหรือนานาชาติ

7.8 มีการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารการศึกษา

7.9 ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายของระดับองค์กรสู่
ระดับบุคคล

องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ

ตัวบ่งชี้จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

8.1 มีระบบและกลไกในการจัดสรร การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย การตรวจสอบการเงิน
และงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

8.2 มีการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

ตัวบ่งชี้จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

9.1 มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เป็นส่วนหนึ่งของ
กระบวนการบริหารการศึกษา

9.2 มีระบบและกลไกการให้ความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแก่นักศึกษา

9.3 ระดับความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน

ความหมายของการประเมิน

พิสนุ ฟองศรี (2549) เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2544) รัตนะ บัวสนธิ์ (2550) ศิริชัย กาญจนวาสี (2550) สมคิด พรหมจ้อย (2550) และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544) กล่าวถึงความหมายของการประเมิน ไว้โดยสรุปดังนี้

“การประเมิน” หรือ “การประเมินผล” มีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Evaluation” ซึ่งหมายถึง กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีความหมายเกี่ยวเนื่องกับคำอื่น ๆ อีกหลายคำ เช่น การวิจัย (Research) การวัดผล (Measurement) การตรวจสอบรายงานผล (Appraisal) การควบคุมดูแล (Monitoring) การประมาณการ (Assessment) และการพิจารณาตัดสิน (Judgment) เป็นต้น ซึ่งคำดังกล่าวแล้วอาจสรุปเป็นความหมายหรือคำจำกัดความร่วมกันได้ว่าเป็นการประมาณค่าหรือการประมาณผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโดยอาศัยข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมด้วยวิธีการสอบถาม ทดสอบ สังเกต และวิธีการอื่น ๆ แล้วทำการวิเคราะห์เพื่อตัดสินว่าการดำเนินงานนั้นมีคุณค่าหรือบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานนั้นมากน้อยเพียงใด การประเมินจัดว่าเป็นศาสตร์สาขาหนึ่ง เพราะมีลักษณะหรือธรรมชาติแห่งความเป็นศาสตร์ครบถ้วน โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นปรัชญาและองค์ความรู้ของการประเมิน การประเมินเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการกำหนดคุณค่าและวิธีการศึกษาหาคุณค่า ซึ่งจะใช่วิธีการอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับปรัชญาเบื้องหลัง นอกจากนั้นการประเมินก็ยังต้องพิจารณาเกี่ยวกับมาตรฐาน เกณฑ์และตัวบ่งชี้ที่ใช้อีกด้วย จึงสอดคล้องกันที่ว่า การประเมินเป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจ จุดมุ่งหมายหลักของ การประเมินโครงการอยู่ที่ความต้องการทราบผลของโครงการ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานและส่วนใดของโครงการที่ควรปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการประเมินเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อช่วยผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดกระทำและนำเสนอข้อมูล เพื่อประกอบการตัดสินใจ หากการประเมินนั้นถ้าผู้ประเมินมีความรอบรู้ทั้งในด้านวิธีการประเมินและเนื้อหาหรือผู้ประเมินมีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ จะทำให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การประเมิน คือ กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อช่วยผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและการประเมินที่ดีต้องเป็นกระบวนการที่ได้มาซึ่งสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการประเมิน

การประเมินควรเริ่มจากการการคำตอบจากคำถามสองประการ คือ ประเมินทำไม(why) และประเมินอย่างไร (how) การประเมินมีวัตถุประสงค์เพื่อการตัดสินใจ(decision-oriented

evaluation) เป็นกระบวนการเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งของคือเหตุการณ์ที่ได้รับการประเมินนั้นๆ ส่วนการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่า (value-oriented evaluation) เป็นกระบวนการที่นักประเมินตัดสินคุณค่าของสิ่งของและเหตุการณ์ที่มุ่งประเมินนั้น สำหรับคำถามว่าประเมินอย่างไรนั้นการประเมินมีสองลักษณะ คือ การประเมินโดยวิธีเชิงระบบ (system approach) เป็นการประเมินที่มีการวางแผนการประเมินและวิธีดำเนินการอย่างรัดกุม และเป็นระบบ สนับสนุนการใช้เครื่องมือที่ได้มาตรฐานในการรวบรวมข้อมูล มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนที่อาจส่งผลต่อการประเมิน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและมีการสรุปผลตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ส่วนการประเมินโดยวิธีเชิงธรรมชาติ (naturalistic approach) นั้น เป็นการประเมินตามความเชื่อในปรัชญาอัตนัยนิยม (subjectivism) มีลักษณะการดำเนินการที่ยืดหยุ่น สนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพธรรมชาติ เน้นการสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยหลักการเชื่อมโยงเหตุผล เป็นต้น ซึ่งวิธีการประเมินเชิงธรรมชาติจะมีวิธีการ มุมมอง เครื่องมือ การรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแตกต่างจากการประเมินโดยวิธีเชิงระบบ จากมิติวัตถุประสงค์และวิธีการประเมินดังกล่าว นักวิชาการได้จัดประเภทการประเมินออกได้ 4 กลุ่ม คือ **กลุ่มที่ 1** กลุ่มการประเมินเพื่อการตัดสินใจโดยวิธีเชิงระบบ (system decision-oriented evaluation :SD model) เน้นการใช้วิธีเชิงระบบเพื่อการนำเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร เช่น การวิเคราะห์ระบบ ,การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และเทคนิคการทบทวนและประเมินแผนงาน(PERT) เป็นต้น **กลุ่มที่ 2** กลุ่มการประเมินเพื่อการตัดสินใจโดยวิธีเชิงธรรมชาติ(naturalistic decision-oriented evaluation:ND model) เน้นการใช้วิธีเชิงธรรมชาติเพื่อการนำเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ **กลุ่มที่ 3** กลุ่มการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าโดยวิธีเชิงระบบ (system value-oriented :SV model) เน้นใช้วิธีเชิงระบบเพื่อให้ให้นักประเมินทำการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่ได้รับการประเมิน **กลุ่มที่ 4** กลุ่มการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าโดยวิธีเชิงธรรมชาติ (naturalistic value-oriented evaluation : NV model) เน้นใช้วิธีเชิงธรรมชาติเพื่อให้ให้นักประเมินทำการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่ได้รับการประเมิน **กรอบแนวคิดรูปแบบการประเมิน CIPPI** รูปแบบการประเมินเชิงระบบ (Context-Input-Process-Impact : CIPPI) มีวัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อ การตัดสินใจเชิงระบบ จากการประเมิน 5 ประเภท คือ 1) การประเมินบริบท (context evaluation) เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหรือขยายหรือยุบหรือเลิกโครงการ(recyclingตัดสินใจด้านวางแผนหรือกำหนดจุดมุ่งหมาย(planning decision) 2) การประเมินปัจจัยป้อนเข้า (input evaluation) เพื่อการตัดสินใจด้านการกำหนดโครงสร้างหรือรูปแบบการดำเนินงาน (structuring decision) 3) การประเมินกระบวนการ (process evaluation) เพื่อการตัดสินใจในการนำไปปฏิบัติจริง (implementing decision) 4) การประเมินผลลัพธ์(output evaluation)เพื่อการตัดสินใจ 5) การประเมินผลกระทบ (impact evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ (relationship decision) ของผลกระทบทั้งที่คาดหวังและไม่ได้คาดหวังทั้งทางบวกและทางลบ เป็นต้น

สำหรับผู้วิจัยที่จะนำรูปแบบการประเมินเชิงระบบ Context-Input-Process-Impact หรือ CIPPI ไปใช้ ควรทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการประเมินแต่ละประเภทให้ชัดเจนและควรศึกษาแนวคิดหรือทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินแต่ละประเภทด้วย จะเห็นได้ว่ารูปแบบการวิจัยเชิงประเมินเชิง เป็นรูปแบบและวิธีการวิจัยที่จะส่งผลดีต่อการได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจและในการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่ได้รับการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น และเพื่อก่อให้เกิดพลังเสริมที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนให้ผลจากการวิจัยได้รับการนำไปปฏิบัติได้มากยิ่งขึ้น

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีแนวทางในการประเมินโครงการ ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งที่สำคัญเพราะสามารถนำมาปรับใช้ในการประเมินอื่นๆ ดังที่ประชุม รอดประเสริฐ (2539). กล่าวถึงสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการประเมินโครงการเป็นกระบวนการในการตรวจสอบ และวิเคราะห์ส่วนสำคัญของโครงการซึ่งได้แก่ ข้อมูลนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process หรือ Transactions) และผลงาน (Outputs หรือ Outcomes) ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการทั้งหมดโดยส่วนรวมให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด อย่างไรก็ตามการประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่อาจมีความสลับซับซ้อนแล้วแต่ลักษณะของโครงการที่ต้องประเมิน และมีความละเอียดอ่อนที่ต้องใช้การพิจารณาและความละเอียดรอบคอบในการดำเนินการ และการตัดสินใจ ฉะนั้นจึงมีสิ่งสำคัญหรือแนวคิดที่สำคัญซึ่งผู้ประเมินโครงการจะต้องคำนึงถึง จึงจะทำให้การประเมินโครงการบรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการอย่างแท้จริง สิ่งสำคัญดังกล่าวได้แก่ ข้อเท็จจริง คุณประโยชน์ ความถี่ ข้อมูลย้อนกลับ ความผูกพัน ความน่าเชื่อถือ วัตถุประสงค์ มาตรฐาน ความสอดคล้องสัมพันธ์และค่านิยม สิ่งสำคัญดังที่กล่าวแล้วล้วนเป็นปัจจัยที่จำเป็นอันมีผลต่อคุณภาพของการประเมินโครงการ และมีผลต่อคุณภาพในการตัดสินใจการดำเนินโครงการ เพราะการประเมินโครงการเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคน สภาพแวดล้อมต่างๆ รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดของคนในหลายรูปแบบและหลายลักษณะ ซึ่งอาจเป็นทั้งความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของกลุ่มคนเหล่านั้น ฉะนั้นผู้ประเมินโครงการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคำนึงถึงและวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ อย่างพิถีพิถันเป็นที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินโครงการ และการประเมินผลโครงการมีความเป็นไปได้ และผลงานที่เกิดขึ้นมีความถูกต้องน่าเชื่อถือ สมดังความต้องการและเจตนารมณ์ของผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายที่เห็นว่า การประเมินผลโครงการมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ คือ เพื่อการบริหารและการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพขึ้น เพื่อการวางแผนและการกำหนดนโยบายที่ถูกต้อง และวัตถุประสงค์สุดท้ายคือ เพื่อการทดสอบสมมติฐานทางสังคมศาสตร์อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาเฉพาะอย่างหรือบางอย่างได้ ซึ่งวัตถุประสงค์ทั้งสามจะบรรลุได้ย่อมต้องใช้ปัจจัยที่สำคัญดังที่กล่าวแล้ว และจะต้องใช้ปัจจัยเหล่านั้นอย่างพิถีพิถัน โดยเลือกใช้ตามความจำเป็น และเท่าที่สามารถจะใช้ได้เท่านั้น จึงจะทำให้ผลของการประเมินโครงการมีคุณประโยชน์ต่อการตัดสินใจอย่างแท้จริงรูปแบบการตัดสินใจ

สมคิด พรหมจักษ์ (2550:43).กล่าวถึงการประเมินโครงการ มีกระบวนการดำเนินการประเมิน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ประเมินอะไร : การวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน
2. ทำไมจึงต้องประเมิน : หลักการและเหตุผลของการประเมิน
3. ประเมินเพื่ออะไร : กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน
4. มีแนวคิดทฤษฎีอะไรบ้าง : ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและแนวทางการประเมิน
5. จะประเมินได้อย่างไร : ออกแบบการประเมิน
  - กำหนดรูปแบบการประเมิน
  - กำหนดประเภทของตัวแปรหรือข้อมูลหรือตัวชี้วัด
  - กำหนดแหล่งข้อมูล / ผู้ให้ข้อมูล
  - กำหนดเครื่องมือ / วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล
  - กำหนดเกณฑ์การประเมิน
6. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีอะไรบ้าง : เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
7. จะเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใด : การเก็บรวบรวมข้อมูล
8. จะสรุปข้อมูลให้มีความหมายได้อย่างไร : การวิเคราะห์ข้อมูล
9. จะนำผลการประเมินไปใช้ได้อย่างไร : รายงานผลการประเมิน

ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (2550). กล่าวถึง รูปแบบการประเมินเพื่อตัดสินใจ เดเนียล สตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam ; et al) ได้ให้นิยามว่าการประเมินเป็นกระบวนการรวบรวมและ สกัดข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจประกอบการตัดสินใจที่สำคัญ 4 ส่วนคือ การประเมิน สภาวะแวดล้อมหรือบริบท (Context) เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนเพื่อตั้ง จุดมุ่งหมาย การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input) เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างและ กำหนดวิธีการที่เหมาะสม การประเมินกระบวนการ (Process) เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อ ใช้ประโยชน์ ควบคุม ปรับปรุงวิธีการและประเมินผลผลิต (Product) เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการ ดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดการใช้หลักสูตรหรือโครงการ ตรวจสอบความสำเร็จของหลักสูตรหรือโครงการ ว่ามีมากน้อยเพียงไร

Carol H.Weiss (1972). กล่าวถึงกระบวนการวิจัยประเมินผลจะต้องมีการดำเนินการดังนี้

1. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะที่บ่งบอกถึงความสำเร็จของโครงการ
2. ดำเนินการจัดเก็บหลักฐาน/ข้อมูลของผลการดำเนินงานเบื้องต้น (effect of a program) อย่างเป็นระบบจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง การจัดเก็บข้อมูลโดยทั่วไปมักจะดำเนินการ ในลักษณะของข้อมูลเชิงปริมาณ
3. นำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ เพื่อหาสรุปของ ประสิทธิภาพ (effectiveness) ผลดี (merit) และความสำเร็จ (success) ของโครงการที่ทำการศึกษา
4. นำผลของการประเมินที่ได้มาใช้พิจารณาตัดสินใจในการปรับทิศทาง/พัฒนา โครงการที่จะดำเนินการต่อไป

Stufflebeam, D.L. (2007). ได้เสนอรูปแบบการประเมิน CIPP เป็นกรอบสำเร็จรูปที่ใช้แนะแนวทางการประเมินแผนงาน โครงการ บุคลากร ผลผลิต สถาบัน และระบบแบบตรวจสอบรายการนี้ จัดทำตามรูปแบบของ CIPP เพื่อนำมาประเมินโครงการ /แผนงาน โดยเฉพาะกับแผนงานที่มีเป้าหมายให้เกิดผลในระยะยาว และมีการปรับปรุงอย่างยั่งยืน อักษรย่อทั้ง 4 ตัว ใน CIPP คือแกนสำคัญในการประเมิน 4 ส่วน ได้แก่ C = บริบท (Context) I = ปัจจัยนำเข้า (Input) P = กระบวนการ (Process) และ P = ผลผลิต (Product) โดยปกติทั้ง 4 ส่วนนี้ เป็นการประเมินตามลำดับ การถามดังนี้

1) จำเป็นต้องทำอะไร 2) ควรทำอย่างไร 3) กำลังทำอยู่หรือทำแล้วหรือยัง 4) ทำสำเร็จหรือไม่ ในแบบตรวจสอบรายการนี้ คำถามที่ 4 “เรื่องนั้นทำสำเร็จหรือไม่?” หรือ การประเมินผลผลิตจะแบ่งเป็นการประเมินผลกระทบ (impact) ประสิทธิภาพ (effectiveness) ความยั่งยืน (sustainability) การประเมินความสามารถในการถ่ายโอน (transferability) ตามลำดับ การประเมินผลผลิต 4 ส่วนย่อยคือ การถามว่า 1) กลุ่มที่ควรได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงได้รับหรือไม่ 2) ผู้ได้รับประโยชน์ได้ในสิ่งที่ต้องการจริงหรือไม่ 3) ประโยชน์ที่ได้รับมีความยั่งยืนหรือไม่ 4) กระบวนการที่ทำให้เกิดผลผลิตสามารถถ่ายโอน และปรับใช้กับสภาพการณ์อื่นอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

การออกแบบเพื่อช่วยให้ผู้ประเมิน ทำการประเมินโครงการที่มีเป้าหมายในระยะยาว ประการแรกเพื่อช่วยให้ผู้ประเมินจัดทำรายงานการประเมินได้ทันเวลา ซึ่งจะช่วยในด้านการวางแผน การดำเนินงาน การ institutionalize, และหรือการกระจายการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ไปยังกลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์ นอกจากนี้แบบตรวจสอบรายการยังจะช่วยให้ ผู้ประเมินได้ ทบทวนและประเมินประวัติของโครงการและรายงานการประเมินโดยสรุปรวม กล่าวถึง ความดีงาม คุณค่า probity ความมีนัยสำคัญ และบทเรียนขององค์ประกอบทั้งใน CIPP อาจจะเลือกนำมาใช้เพียง บางองค์ประกอบ และอาจเรียงลำดับก่อนหลังต่างกันได้ ซึ่งขึ้นกับสถานการณ์ที่อาจมีการปรับ เฉพาะหน้า ขึ้นอยู่กับเรื่องที่ทำ การประเมิน โดยผู้ประเมินควรให้ความสำคัญกับสารสนเทศที่ เกี่ยวข้อง ที่ผู้เกี่ยวข้องและผู้ให้ประเมินมีอยู่แล้ว หรือที่จะสามารถหาได้จากแหล่งอื่นๆ สารสำคัญของรูปแบบ คือ เป้าหมายหลักของการประเมินที่สำคัญที่สุด คือ การประเมินมี เป้าหมายเพื่อปรับปรุง ไม่ใช่พิสูจน์

ดังนั้นอาจกล่าวโดยสรุปว่า แนวทางการประเมินเป็นกระบวนการวัดคุณค่าสิ่งหนึ่งสิ่งใด อย่างมีหลักเกณฑ์ เป็นการหาข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการทุกขั้นตอน แต่ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทั้งทางด้านเทคนิคและแนวคิดเบื้องหลังของความต้องการให้มีการ ประเมินแล้วจะมีความแตกต่างกันอย่างมาก ซึ่งผู้ประเมินควรแยกแยะให้เห็นชัดเจน จึงจะ ดำเนินงานการประเมินได้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการประเมินในแต่ละประเภทได้อย่างแท้จริง บทบาทของการประเมินในการวางแผนและการบริหารโครงการ โดยเนื้อหาและหลักวิชาการแล้วมี ความชัดเจนในตัวของมันเอง ดังนั้นในการกำหนดการประเมินแต่ละครั้ง ผู้รับผิดชอบการประเมิน พึงกำหนดให้แน่ชัดเสียก่อนในขั้นต้นว่า

1. การประเมินครั้งนั้น ๆ ประเมินเพื่ออะไร
2. ระดับการประเมินในครั้งนั้น ๆ เน้นที่ใด
3. เทคนิคและวิธีการที่เลือกนำมาใช้ในการประเมินที่ใช้เพื่อการประเมินกับผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินคุณค่าหรือตอบสนองความต้องการในการประเมินเพียงใด

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การประกันคุณภาพการศึกษาได้รับการยอมรับจากสังคมและสาธารณชนโดยทั่วไปว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ โดยการประกันคุณภาพการศึกษาต้องดำเนินการในทุกระดับการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นกิจกรรมหรือแนวทางปฏิบัติอย่างมีระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ ตามรายการตรวจสอบ (Audit Checklist) และตัวบ่งชี้คุณภาพ (Quality Indicator) ที่กำหนด เพื่อเป็นหลักประกันแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนได้มั่นใจว่าผลผลิตของการจัดการศึกษามีคุณภาพ โดยเมื่อพิจารณาตามนิยามดังกล่าวแล้ว พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาประกอบขึ้นด้วยองค์ประกอบ 4 ส่วน คือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control) หมายถึง กิจกรรมการดำเนินการเรียนการสอนที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนอย่างรอบคอบรัดกุม

2. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Quality Audit) เป็นกระบวนการในการศึกษาวิเคราะห์การมีระบบและกลไก กำกับและควบคุมการปฏิบัติตามระบบและกลไก จำแนกเป็น

- 2.1 การตรวจสอบคุณภาพภายใน (Internal Audit) เป็นการติดตามตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตของหน่วยงาน ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานนั้น ๆ

- 2.2 การตรวจสอบคุณภาพภายนอก (External Audit) เป็นการติดตามและประเมินคุณภาพและมาตรฐานจากหน่วยงานภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

3. การรับรองมาตรฐานการศึกษา (Quality Accreditation) เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยอาศัยผลของการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดขึ้น

4. การประเมินคุณภาพการศึกษา (Quality Assessment) หมายถึง การดำเนินการสืบค้นข้อมูลที่เชื่อถือได้เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิต

เมื่อพิจารณาถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า ปัจจัยแวดล้อมในอดีต รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบให้สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งอาจกล่าวโดยสรุปถึงความจำเป็นดังกล่าวในภาพรวมได้ ดังนี้

1. จากการที่สถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดภารกิจหลักในความรับผิดชอบต่อสังคมโดยประกอบด้วยภารกิจสำคัญ 4 ประการ คือ (1) การจัดการเรียนการสอน (2) การวิจัย (3) การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และ (4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม นั้น ภารกิจดังกล่าวนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นหลักประกันประการหนึ่งเพื่อสร้างความมั่นใจต่อสาธารณชนในการดำเนินการที่สำคัญดังกล่าวของสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ในอดีตที่ผ่านมา ระบบการศึกษาของประเทศไทยในทุกกระดับไม่มีการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน จึงทำให้ไม่สามารถควบคุมและตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศในภาพรวมในลักษณะการไร้ทิศทางในการพัฒนาการศึกษา

3. ด้วยความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้การติดต่อสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลเป็นไปในลักษณะโลกไร้พรมแดน ซึ่งก่อให้เกิดการแข่งขันด้านการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาในทุกระดับ การประกันคุณภาพการศึกษาจึงอาจถูกนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการศึกษาระหว่างสถาบันต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4. ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาสามารถใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการบ่งบอกคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อตลาดแรงงานได้เป็นอย่างดี รวมทั้งสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ

5. การประกันคุณภาพการศึกษาช่วยให้สถาบันการศึกษาในทุกระดับได้ทราบสถานภาพของตนเองจากอดีตถึงปัจจุบัน ศักยภาพ และข้อจำกัดของสถาบันซึ่งนำไปสู่การกำหนดรูปแบบ และทิศทางการพัฒนาสถาบันให้สามารถแข่งขันได้ และเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและระดับสากล

ด้วยเหตุนี้ มหาวิทยาลัยศิลปากรจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมุ่งหวังคุณภาพของบัณฑิต รวมทั้งการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการผลิตบัณฑิต ทั้งนี้ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรได้ยึดหลักการตามนโยบายและแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพอุดมศึกษาที่พึงประสงค์เป็นสำคัญ กล่าวคือ ต้องดำรงไว้ซึ่งเสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) และความอิสระในการดำเนินงาน (Institutional Autonomy) โดยมุ่งหวังความมีคุณภาพภายในมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ทุกหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยจะต้องพร้อมรับการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากภายนอก ซึ่งเป็นไปตามหลักการของความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ (Accountability)

นโยบายและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากรได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา อันแสดงถึงปณิธานและความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติในการดำเนินการหลักของมหาวิทยาลัย คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการสู่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยศิลปากรได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการโดยให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย 1) การกำหนดนโยบายและทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากรในทุกระดับอย่างชัดเจน 2) สนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาความรู้และขีดความสามารถของประชาคมในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาคมเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา 3) รมรณรงค์ให้เกิดความกระตือรือร้นและความร่วมมือในประชาคมเพื่อสร้างวัฒนธรรมการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างใดก็ตาม เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องนี้เป็นไปอย่างสอดคล้องในทิศทางเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัย จึงได้กำหนดแนวนโยบายด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยศิลปากรมีนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาให้เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ โดยมุ่งเน้นทั้งการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและสนับสนุนการศึกษาค้นคว้า วิจัย ตลอดจนการจัดการศึกษาในลักษณะสหสาขาวิชาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ

2. มหาวิทยาลัยศิลปากรมีนโยบายที่จะให้การประกันคุณภาพการศึกษาดำเนินไปในทุกส่วนงานอย่างประสานสอดคล้องและมีเอกภาพ เป็นไปตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและตามมาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้นที่ความร่วมมือ ประสานงานอย่างต่อเนื่องระหว่างมหาวิทยาลัย คณะวิชา และหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและได้รับประโยชน์สูงสุด

3. มหาวิทยาลัยศิลปากรสนับสนุนให้คณะวิชาและหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งจัดทำโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ตามสภาวะเงื่อนไขเกี่ยวกับความพร้อม ความจำเป็น และเงื่อนไขอื่น ๆ ได้ โดยจะพยายามให้การดำเนินการในด้านต่าง ๆ เหล่านี้เป็นไปอย่างประสานสอดคล้องกันทั่วทั้งมหาวิทยาลัยมากที่สุด

4. มหาวิทยาลัยศิลปากรเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งจัดให้มีการทำรายงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเผยแพร่ต่อสาธารณชน

เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาดังกล่าวข้างต้นสามารถดำเนินการไปได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยศิลปากรจึงได้ดำเนินการ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ทำหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการกำหนดแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร

2. แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานประกันคุณภาพการศึกษา ทำหน้าที่

2.1 เสนอความคิดและวางกรอบแนวทางและขั้นตอนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและประสานงานกับคณะวิชาในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะวิชา

2.2 กำหนดวิธีการในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

3. สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา ทำหน้าที่

3.1 รับผิดชอบและดำเนินการในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบายของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา และประสานงานกับคณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา

3.2 จัดเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

3.3 จัดทำแบบประเมิน คู่มือ และเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

3.4 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

4. ให้คณะ สำนัก สถาบัน ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีหน้าที่พัฒนา บริหาร และติดตามการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะ สำนัก สถาบัน โดยใกล้ชิด

5. ให้คณะ สำนัก สถาบัน และสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษาจัดทำเอกสารระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อใช้กำกับและตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพภายใต้กรอบนโยบายและหลักการที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยเน้นการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อคุณภาพบัณฑิตและอาจครอบคลุมกิจกรรม ดังต่อไปนี้

5.1 การเผยแพร่หลักการ วัตถุประสงค์ และความสำคัญของการมีระบบประกันคุณภาพขึ้นภายในคณะ สำนัก สถาบัน ให้บุคลากรได้รับทราบโดยชัดเจน

5.2 การพัฒนาระบบข้อมูลด้านต่าง ๆ ในระดับคณะ สำนัก สถาบัน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนางาน

5.3 จัดให้มีระบบการพัฒนา ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และรัดกุม เพื่อให้หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพได้

5.4 จัดให้มีระบบการประเมินผลการเรียนการสอนโดยสม่ำเสมอ เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงรายวิชาต่าง ๆ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

5.5 มีการพัฒนาคุณภาพของคณาจารย์และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

5.6 จัดระบบการตรวจสอบและการประเมินผล การใช้งานอาคารสถานที่ ห้องสมุดและทรัพยากรด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

5.7 จัดให้มีระบบการวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ

5.8 ให้การสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาที่ทำให้เกิดการพัฒนาในด้านภูมิปัญญา ทักษะ ค่านิยม และความรับผิดชอบต่อการดำรงชีวิตในสังคม โดยมีความสอดคล้องกับการเรียน การสอน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม

5.9 จัดให้มีกระบวนการติดตามผลบัณฑิตในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็น ข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

5.10 มีนโยบายและระบบการส่งเสริมสนับสนุนและติดตามผลการวิจัยและ สร้างสรรค์ของคณาจารย์และบุคลากร ตลอดจนการบริการทางวิชาการ รวมถึงการทำนุบำรุงและ เสริมสร้างศิลปวัฒนธรรมที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

5.11 ให้มีการดูแลระบบการบริหารงบประมาณและทรัพยากร ทั้งในด้านการ วางแผน โครงสร้างอัตรากำลัง การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย ของมหาวิทยาลัย

6.ให้คณะ สำนัก สถาบัน จัดตั้งคณะกรรมการตรวจติดตามและประเมินผลภายใน ระดับคณะ สำนัก สถาบัน เพื่อประเมินความพร้อมของระบบก่อนรับการประเมินจากมหาวิทยาลัย และจากภายนอก ตามลำดับ

7.ให้คณะ สำนัก สถาบัน ซึ่งจัดทำระบบการประกันคุณภาพเสร็จสมบูรณ์และพร้อมที่ จะให้หน่วยงานภายนอกเข้าทำการประเมิน จัดทำเอกสารแบบรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report-SAR) พร้อมทั้งระบุดัชนีบ่งชี้คุณภาพการดำเนินงานของคณะ สำนัก สถาบัน เพื่อรับการประเมิน

หลักการสำคัญของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากรได้กำหนดให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็น เครื่องมือในการรักษาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยยึดหลักต่อไปนี้

1. หลักของเสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) และความเป็นอิสระในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

2. ส่งเสริมการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในหน่วยงานระดับภาควิชา สาขาวิชา คณะวิชา ศูนย์ สถาบัน สำนัก สำนักงานอธิการบดี

3. กำหนดหลักและแนวปฏิบัติร่วมกัน โดยจัดให้มีหลักเกณฑ์กลางและแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งหน่วยงานระดับต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางได้

4. มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับภาควิชา และคณะวิชา หรือหน่วยงานที่เทียบเท่า

5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐ เอกชน และสมาคมวิชาชีพ

6. เผยแพร่ผลการดำเนินงานและการประกันคุณภาพการศึกษาสู่สาธารณชน

ทั้งนี้ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร มีลักษณะสำคัญดังนี้

1. เป็นระบบที่มีการดำเนินการควบคุมไปกับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ข้อมูลผลการดำเนินงานเป็นข้อมูลป้อนกลับ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงาน และส่งเสริมผลงานที่มีคุณภาพให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยอาศัยกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพการดำเนินงานเป็นวงจรคุณภาพ (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ ประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง

► การวางแผน คือ การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการ และขั้นตอนที่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยและประเทศ การวางแผนในบางด้านอาจจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานหรือเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ไปพร้อมกันด้วย ข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนี้จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะจะใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่

► การปฏิบัติการ หมายถึง การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ โดยจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสภาพการที่เกี่ยวข้อง ทั้งโดยการศึกษาด้วยตนเอง หรือต้องจัดให้มีการฝึกอบรมก่อนปฏิบัติจริง การปฏิบัติงานต้องเป็นไปตามแผน วิธีการ และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้และจะต้องเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการขั้นต่อไป

► การตรวจสอบประเมินผล หมายถึง กิจกรรมเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผนหรือไม่ มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการทำงานหรือไม่ เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินการต่อไป ในการตรวจสอบและการประเมินการปฏิบัติงานจะต้องตรวจสอบด้วยว่าเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน

► การปรับปรุง หมายถึง กิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า หรือการค้นหาสาเหตุที่

แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีก การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานที่ต่างไปจากเดิม มีความสมบูรณ์ และคุณภาพเพิ่มขึ้นด้วย

2. เป็นระบบที่พิจารณาการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย แยกออกเป็น 3 ส่วน คือ

- ▶ ปัจจัยนำเข้า (Input/Context)
- ▶ กระบวนการดำเนินงาน (Process)
- ▶ ผลการดำเนินงาน (Output/Outcomes/Impact)

3. เป็นระบบที่มีการประกันคุณภาพการดำเนินงานของสถาบัน โดยการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) และการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) ทั้งนี้โดยมีการกำหนดองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ที่มีผลต่อคุณภาพ โดยมีมาตรฐานที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

4. เป็นระบบที่มีการควบคุมตนเอง (Self-Control) โดยการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ โดยคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยเป็นหลัก ทั้งในระดับภาควิชา คณะวิชา หรือหน่วยงานที่เทียบเท่า และพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพ และการรับรองคุณภาพ โดยคณะบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบหลักของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพภายในโดยคณะวิชา/ภาควิชา/สาขาวิชา หมายถึง การดำเนินงานภายในหน่วยงาน (ภาควิชา/สาขาวิชา/คณะวิชา/ศูนย์/สถาบัน/สำนัก/สำนักงานอธิการบดี) เพื่อควบคุมคุณภาพของปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษา โดยมีระบบ กลไก ควบคุม ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยบุคลากรในหน่วยงาน และหรือบุคคลภายนอกที่ได้รับการร้องขอ จนทำให้หน่วยงานมั่นใจว่ามีการดำเนินการตามภารกิจหลักอย่างมีคุณภาพ

2. การประกันคุณภาพภายในโดยมหาวิทยาลัย หมายถึง การดำเนินการของมหาวิทยาลัย ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพของการดำเนินของหน่วยงานในสังกัด (ภาควิชา/สาขาวิชา/คณะวิชา/ศูนย์/สถาบัน/สำนัก และสำนักงานอธิการบดี) เพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย จนทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรวมทั้งสาธารณชนมั่นใจว่า มหาวิทยาลัยมีการดำเนินการตามภารกิจหลักอย่างมีคุณภาพ

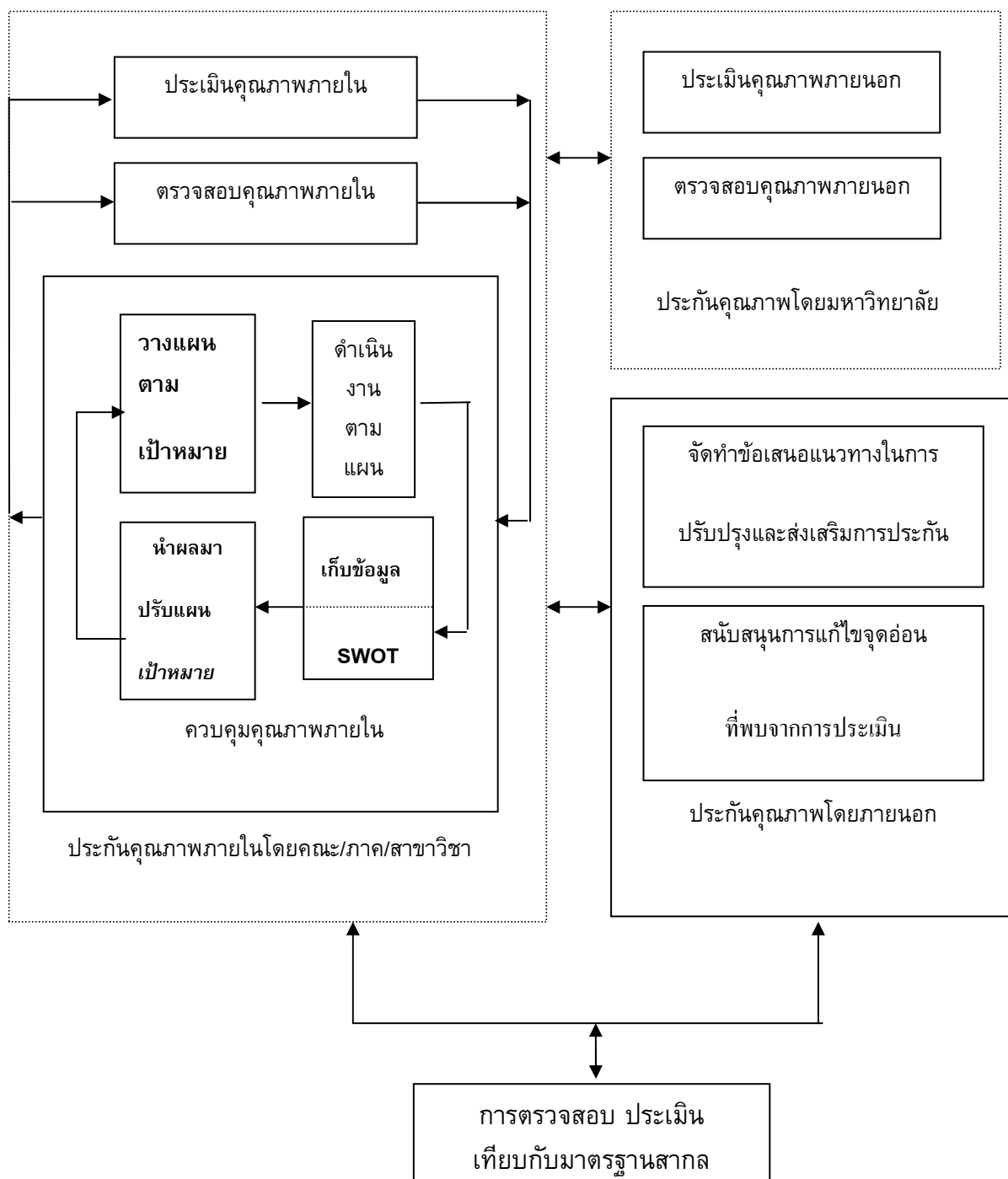
3. การประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินผลและติดตามการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อประกันว่ามหาวิทยาลัยดำเนินการตามภารกิจได้อย่างมีคุณภาพ ดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ/หรือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

พ.ศ. 2542 ประกอบด้วยกระบวนการตรวจสอบคุณภาพ (ภายนอก) ประเมินคุณภาพ (ภายนอก) เพื่อนำไปสู่การรับรองคุณภาพและมาตรฐานของมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

มหาวิทยาลัยศิลปากรได้ดำเนินการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 โดยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากรให้มีการประเมินคุณภาพภายใน โดยรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report) ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานในระดับคณะวิชา / สถาบัน / ศูนย์ / สำนัก และสำนักงานอธิการบดี พัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีองค์ประกอบและขั้นตอนในการดำเนินงานในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพที่เป็นแนวทางเดียวกันตามคู่มือการจัดทำรายงานการประเมินตนเองตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปี 2546 ซึ่งพอจำแนกขั้นตอนได้ ดังนี้

1. การกำหนดนโยบายคุณภาพ
2. ทำความเข้าใจกับบุคลากรในหน่วยงาน
3. แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ และหน่วยงานประกันคุณภาพ
4. กำหนดระบบและกลไกในการประกันคุณภาพ
5. การจัดทำคู่มือคุณภาพ และการนำไปปฏิบัติ
6. การเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report)
7. การประเมินคุณภาพภายใน
  - ในระดับคณะวิชา โดยดำเนินการในระดับภาควิชา (หน่วยงานที่เทียบเท่า)
  - ในระดับมหาวิทยาลัย โดยดำเนินการในระดับคณะวิชาและภาควิชา (หน่วยงานที่เทียบเท่า)
8. การประเมินคุณภาพภายนอก
  - ในระดับคณะวิชาและภาควิชาโดยมหาวิทยาลัย
  - ในระดับคณะวิชา / มหาวิทยาลัย โดยหน่วยงานภายนอก

มหาวิทยาลัยศิลปากรตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย จึงได้ดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ตามองค์ประกอบหลักของระบบประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ดังนี้

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบหลักของการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่มา : สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา (2547) คู่มือประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2547. หน้า 47.

กลไกการดำเนินงานในรูปคณะกรรมการ / หน่วยงานที่มีผู้รับผิดชอบ

1. คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

- **หน้าที่**
  - กำหนดนโยบาย และแนวทางประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยศิลปากร
  - กำหนดนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - กำกับตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัย
  - กำหนดระบบและกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย
- **องค์ประกอบ**
  - ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ซึ่งแต่งตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย เป็นที่ปรึกษา
  - อธิการบดี เป็นประธาน
  - คณบดี / ผู้อำนวยการ ศูนย์ สถาบัน สำนัก
  - รองอธิการบดีทุกฝ่าย / รองอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเลขานุการ

2. คณะกรรมการประสานงานประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับมหาวิทยาลัย)

- **หน้าที่**
  - จัดทำคู่มือประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย และคู่มือหรือแนวทางในการปฏิบัติงาน
  - จัดทำแผนงานประกันคุณภาพการศึกษาประจำปี
  - เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย
  - ติดตาม ตรวจสอบ ให้มีการจัดทำคู่มือประกันคุณภาพและรายงานการประเมินตนเอง ทั้งระดับคณะหรือหน่วยงานที่เทียบเท่า และระดับมหาวิทยาลัย
  - จัดทำ / กำหนด องค์ประกอบที่พึงได้รับการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ เสนอคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย
  - ดูแลรับผิดชอบการประเมินคุณภาพภายใน ตามนโยบายและแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย
  - ประสานงานให้มีการประเมินคุณภาพจากภายนอก ในคณะวิชาและหน่วยงานที่เทียบเท่า
- **องค์ประกอบ**
  - แยกเป็น 2 ชุด คือ กรรมการประสานงาน (คณะวิชา) และกรรมการประสานงาน (หน่วยงานสนับสนุนวิชาการ)
  - รองอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา เป็นประธานทั้ง 2 ชุด
  - ผู้รับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ / ศูนย์ / สถาบัน / สำนัก / สำนักงานอธิการบดี แล้วแต่กรณีเป็นกรรมการ
  - กรรมการอื่นๆ ที่ ที่ประชุมคณบดีแต่งตั้ง จำนวน 1 - 3 คน

3. คณะกรรมการ (ดำเนินงาน) ประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับหน่วยงาน)

- หน้าที
  - กำหนดนโยบายและแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน โดยสอดคล้องกับมหาวิทยาลัย
  - จัดให้มีระบบและกลไกประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน
  - จัดทำคู่มือคุณภาพของหน่วยงาน และคู่มือหรือแนวทางในการปฏิบัติงาน
  - เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของ หน่วยงาน
  - จัดทำรายงานการประเมินตนเองของหน่วยงาน
  - กำหนดองค์ประกอบที่พึงได้รับการควบคุม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพของ หน่วยงานที่เพิ่มเติมจากที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้เป็นแนวทาง

4. สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา

- หน่วยงานภายในจัดตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย
- หน้าที ความรับผิดชอบ
  - ดำเนินการเรื่องพัฒนาและประกันคุณภาพการศึกษา ตามนโยบายของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา
  - เป็นฝ่ายเลขานุการและดำเนินงานในคณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา
  - จัดทำร่างคู่มือประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย และระดับหน่วยงาน เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องหรือได้รับการร้องขอ
  - จัดทำแบบประเมิน แบบเก็บข้อมูล และเอกสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการหรือความรู้ ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย
  - จัดทำ / ประสานงานการจัดทำรายงานศึกษาตนเองของมหาวิทยาลัย
  - จัดเก็บรวบรวม / ประสานงานการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่จำเป็นในการประกันคุณภาพการศึกษา
  - ประมวลผล วิเคราะห์ สรุปผล และจัดทำรายงาน ตลอดจนป้อนข้อมูลย้อนกลับสู่ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
  - อบรมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
  - ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัยในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมนำเสนอ ดังต่อไปนี้

งานวิจัยเรื่องการบริหารจัดการที่ดีในมุมมองของประชาคมมหาวิทยาลัย (ที่ประชุม ประธานสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ.2543:39) สรุปไว้ว่าตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัยมีองค์ประกอบของตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัยที่ได้นี้มี 6 องค์ประกอบ ซึ่งเรียงลำดับตามน้ำหนักความสำคัญตามความคิดเห็นของผู้ตอบ ได้แก่ ความเป็นธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความมีอิสระ ประสิทธิภาพและความคล่องตัว พบว่า องค์ประกอบ 2 ตัวแรก คือ ความเป็นธรรม ความโปร่งใส ที่เป็นองค์ประกอบหลักของการบริหารจัดการที่ดีในมุมมองของประชาคมมหาวิทยาลัย

สมกุล ถาวรกิจ (2543:227-233) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้หารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏและยังได้ทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพที่เข้าได้พัฒนาขึ้นมาด้วย ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพนั้น สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพของการจัดการศึกษาในสถาบันราชภัฏต้องประกอบด้วย 4 องค์ประกอบใหญ่ๆคือ

1.คุณภาพการบริหารงานและการจัดการ ซึ่งตรวจวัดได้จากตัวบ่งชี้ 13 ตัวคือ

ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ของคณะ วิสัยทัศน์และพันธกิจของคณะ การบริหารงานของคณะ การบริการทางวิชาการของคณะ ระบบและกลไกการควบคุมมาตรฐานคุณภาพ การกำกับดูแลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการติดตามและรายงานผลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

2.คุณภาพการเรียนการสอน ตรวจวัดได้จากตัวบ่งชี้ 10 ตัวบ่งชี้คือ หลักสูตรการ

เรียนการสอน อาจารย์และนักศึกษา การวางแผนการสอนของอาจารย์ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนทรัพยากรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อม ห้องสมุดและแหล่งข้อมูลสารสนเทศของคณะวิชาหรือสถาบัน การประเมินผลการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน การวิจัยที่จัดทำในคณะ การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

3.คุณภาพอาจารย์และบุคลากร ตรวจวัดได้จากตัวบ่งชี้ 8 ตัวบ่งชี้คือ การสรรหา

และคัดเลือกอาจารย์และบุคลากร จำนวนอาจารย์และบุคลากร ภาระงานของอาจารย์ คุณภาพของอาจารย์ การพัฒนาอาจารย์และบุคลากร พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การพัฒนาวิชาการของคณะและการประเมินอาจารย์และบุคลากร

4.คุณภาพนักศึกษาและบัณฑิต ตรวจวัดได้จากตัวบ่งชี้ 7 ตัวคือ การคัดเลือก

นักศึกษา จำนวนนักศึกษา คุณลักษณะและคุณสมบัติของนักศึกษา อัตราการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา การยอมรับบัณฑิตจากสังคม ความสามารถในการทำงานของบัณฑิตและการติดตามผลบัณฑิตหลังจากจบการศึกษา

วินและคาเมอรอน (ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง.2545:49-50;อ้างอิงจาก Winn; Cameron.1998:491-512) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพขององค์กรโดยใช้กรอบแนวคิดของ Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) และเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ในตะวันออกกลาง จำนวน 10,334 คน โมเดลคุณภาพของมหาวิทยาลัยในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 7 ด้านที่สัมพันธ์กันคือ ความเป็นผู้นำ (Leadership) สารสนเทศและการวิเคราะห์ (Information and Analysis) การวางแผนกลยุทธ์เชิงคุณภาพ (Strategic quality planning) การพัฒนาและจัดการทรัพยากรมนุษย์(Human resource development and management) การจัดการกระบวนการดำเนินงาน(management of process quality) ผลการดำเนินงาน (Performance result)ความพึงพอใจและความสนใจของนักเรียน (Customer focus and satisfaction)เพื่อทดสอบโมเดลคุณภาพที่พัฒนาขึ้น โดยใช้การวิเคราะห์ลิสรেল ผลการวิจัยได้ข้อค้นพบที่สนับสนุนเกี่ยวกับภาวะผู้นำในสถาบันอุดมศึกษาว่า ผู้นำต้องมีบทบาทในการเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อระบบและการดำเนินงานภายในองค์กร ในขณะที่การบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จะมีอิทธิพลทางตรงต่อผลลัพธ์ในการปฏิบัติงานและการวางแผนกลยุทธ์ให้มีคุณภาพ มีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจและความสนใจของลูกค้าและกระบวนการบริหารที่มีคุณภาพและผลการดำเนินงาน ความเป็นผู้นำที่มีคุณภาพไม่ได้ส่งผลทางตรงต่อผลลัพธ์ขององค์กรแต่จะมีอิทธิพลต่อระบบและกระบวนการที่ผู้นำได้สร้างและบริหารจัดการ

กิตติยา สีอ่อน (2547:บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันอุดมศึกษา โดยสังเคราะห์งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่คุณลักษณะของบุคลากรด้านความตระหนักถึงความสำคัญและการมีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายใน การทำงานเป็นทีม การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร ความพร้อมด้านทรัพยากรทั้งด้านจำนวนบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โครงสร้างองค์กรและการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพ วัฒนธรรมคุณภาพ ภาวะผู้นำของผู้บริหารและขนาดองค์กร ส่วนประสิทธิผลการประกันคุณภาพการศึกษามี 2 ส่วน คือประสิทธิผลระหว่างทาง(Intermediate outcome) ได้แก่ การบริหารจัดการแบบกระจายอำนาจ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การปฏิบัติงานแบบวงจรคุณภาพและความพึงพอใจในงานของบุคลากร สำหรับประสิทธิผลสุดท้าย(End outcome or ultimate outcome) ได้แก่การบรรลุพันธกิจของสถาบัน

อาภรณ์ ครองกิจการ (2547: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรสายอาจารย์ที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรสายอาจารย์ จำนวน 254 คน พบว่า บุคลากรสายอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก มีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยมหิดลโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

สุมนา โสทธิผลอนันต์ (2549). ได้ทำการพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการดำเนินงานประกันคุณภาพของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก พบว่ามิติการบริหารจัดการในกระบวนการประกันคุณภาพ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การจัดทำแผนงานพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 2) การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ 3) การจัดทำเอกสาร/คู่มือการปฏิบัติ 4) การมีส่วนร่วมของบุคลากร ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการประกันคุณภาพ 5) การทบทวนและการปรับแผนงานคุณภาพให้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาคุณภาพของวิทยาลัย 6) การกำกับ ติดตามและประเมิน 7) การใช้กระบวนการตรวจสอบความเที่ยงตรงในกระบวนการประเมินคุณภาพภายใน 9) การจัดระบบเอกสารและหลักฐานคุณภาพที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจน และ 10) การมีรายงานที่แสดงถึงการพัฒนาคุณภาพตามผลการประเมินคุณภาพภายใน

พัชรินทร์ โตะบุรินทร์ (2548). ได้ศึกษาปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีผู้ให้ข้อมูลคือ คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะวิชา พบว่า 1) ปัจจัยองค์การในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากสามด้านตามลำดับคือลักษณะองค์การ นโยบายการบริหารและการปฏิบัติและลักษณะของสภาพแวดล้อม และอยู่ในระดับปานกลางหนึ่งด้านคือลักษณะของบุคลากร 2) การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มพบว่า อยู่ในระดับมากสองกลุ่มคือการประเมินคุณภาพและควบคุมคุณภาพและอยู่ในระดับปานกลาง หนึ่งกลุ่มคือ การตรวจสอบคุณภาพ 3) ปัจจัยองค์การ ด้านลักษณะสภาพแวดล้อมภายในองค์การ ด้านลักษณะสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ ด้านเทคโนโลยีและด้านความใส่ใจผูกพันต่อองค์การส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชลัช จงสืบทพันธ์และคณะ (2545). ได้ศึกษาเพื่อประเมินผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 75 สถาบันโดยมีอาจารย์และบุคลากรของสถาบันเป็นผู้ให้ข้อมูล ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ 4 ประเด็น ดังนี้

1. สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่มีแนวนโยบายการประกันคุณภาพที่สอดคล้องกับนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย มีการใช้ระบบประกันคุณภาพที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดมากที่สุด มีบางสถาบันที่พัฒนาระบบขึ้นมาเอง บางสถาบันมีการใช้มากกว่า 1 ระบบและยังมีบางสถาบันที่ไม่ทราบว่าสถาบันตนเองใช้ระบบประกันคุณภาพแบบใด บางสถาบันยังไม่ตัดสินใจว่าจะใช้ระบบใด สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่มีแผนการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความก้าวหน้าในการประกันคุณภาพภายในมากกว่าสาขาอื่นๆ

2. ปัจจัยและบทบาทของการสนับสนุนในด้านการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมพบว่า ปัจจัยที่ผู้รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพระบุถึงมากที่สุดคือ ความ

ร่วมมือจากบุคลากร รองลงมาคือความสามารถในด้านการบริหารจัดการ การสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอและปัจจัยสนับสนุนจากภายนอก

3. ปัญหาและอุปสรรค ผู้ดำเนินการด้านประกันคุณภาพให้ข้อมูลสรุปได้ว่าการดำเนินงานมีปัญหาทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติที่ไม่ชัดเจน บุคลากรและผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจและขาดความสามารถด้านการตรวจสอบ ขาดการวางแผนและประสานงาน ขาดความร่วมมือ ขาดงบประมาณและการสนับสนุน ขาดการพัฒนากระบวนการและกลไก รวมทั้งองค์ประกอบและตัวชี้วัดขาดความชัดเจนและวัดได้ยาก

4. ผลการดำเนินงาน หลังจากการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพแล้ว นักศึกษาและบุคลากรกระตือรือร้นมากขึ้น ทำให้งานเป็นระบบมากขึ้น บุคลากรมีความสามัคคีและทำงานร่วมกันมากขึ้น ผู้บริหารรับทราบข้อมูลมากขึ้นมีงบประมาณสนับสนุนมากขึ้น บุคลากรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตามยังมีผลในทางลบเช่น การเห็นว่าเป็นการเพิ่มงาน บุคลากรถูกบังคับและเกิดความกลัว มีการใช้เอกสารจำนวนมาก สิ้นเปลืองเวลาและทรัพยากร

ไทย ทิพย์สุวรรณกุล (2544). ได้สรุปเงื่อนไขบางประการสำหรับความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มี 5 ประการ คือ 1) ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยทุกระดับจะต้องมีความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนกิจกรรมการประกันคุณภาพอย่างจริงจังและต่อเนื่อง 2) การจัดระบบงานที่เหมาะสม สามารถจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นสำหรับการประเมินคุณภาพได้สะดวก รวดเร็ว ไม่ทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นว่าเป็นภาระที่เพิ่มพิเศษ 3) จัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนทั้งในด้านการส่งผ่านข้อมูลจากแหล่งต่างๆที่เกี่ยวข้องและประมวลผลข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานสะดวกขึ้น 4) การพิจารณาใช้ประโยชน์จากดัชนีต่างๆที่ปรากฏในผลการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆในการพัฒนาปรับปรุงพัฒนาปัจจัยต่างๆอย่างจริงจัง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันและ 5) การเริ่มดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในโอกาสแรกที่สามารถทำได้ในทันที ไม่ควรรอให้มีระบบที่สมบูรณ์ เพราะระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยตัวเองก็มีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลาเช่นเดียวกัน

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินและการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้แนวคิดในการประเมินผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร มาใช้ในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยกำหนดกรอบการประเมินตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและแนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.2550:9) ซึ่งจะเน้นการพัฒนาคุณภาพ การติดตามคุณภาพและการประเมินคุณภาพ สำหรับการประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และสำหรับผลผลิตเน้นมีการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานหรือไม่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ดำเนินการตามลักษณะการวิจัยประเมินผลโดยสิ่งที่ประเมินการดำเนินงานปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศิลปากร ประเมินกระบวนการ ได้แก่ ด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการประเมินคุณภาพภายในและด้านระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ ประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ ได้แก่ การบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ และศึกษาแนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร เกี่ยวกับแนวทางเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร การพัฒนาการบริหารจัดการจากผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งแสดงเป็นขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยได้ดังต่อไปนี้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นการประเมินเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน พัฒนาการ ข้อจำกัดและแนวทางการพัฒนาจากคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาจากคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย จำนวน 333 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) จำนวน 26 คนและคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา จำนวน 307 คน จำแนกเป็นกลุ่มวิชาประกอบด้วย

1. กลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ ได้แก่ คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะมัณฑนศิลป์และคณะดุริยางคศาสตร์ จำนวนรวมทั้งสิ้น 59 คน
2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะโบราณคดี คณะอักษรศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ จำนวนรวมทั้งสิ้น 54 คน

3. กลุ่มวิชาทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่คณะวิทยาศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาการจัดการ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและวิทยาลัยนานาชาติ จำนวนรวมทั้งสิ้น 194 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นการศึกษาจากคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย จำนวน 333 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) จำนวน 26 คนและคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา จำนวน 307 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie;& Morgan.1970:607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 181 คน ส่วนวิธีได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนของคณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) และคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา แล้วใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้สัดส่วนกัน (Proportionate sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) จำนวน 14 คนและคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา จำนวน 167 คนซึ่งประกอบด้วย 3 กลุ่มวิชา รายละเอียดปรากฏตามตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศิลปากร

กลุ่มที่	คณะวิชา	คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ระดับมหาวิทยาลัย	คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) รวม	26 26	14 14
กลุ่มวิชา ศิลปะ และการออกแบบ	คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ของคณะวิชา คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะมัณฑนศิลป์ คณะดุริยางคศาสตร์ รวม	 12 25 9 13 59	 7 14 5 7 33
กลุ่มวิชา มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ของคณะวิชา คณะโบราณคดี คณะอักษรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ รวม	 15 20 19 54	 8 11 10 29
กลุ่มวิชาทาง วิทยาศาสตร์	คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ของคณะวิชา คณะวิทยาศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี อุตสาหกรรม คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาการจัดการ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วิทยาลัยนานาชาติ รวม	 34 23 72 12 19 15 19 194	 18 13 39 7 10 8 10 105
	รวมทั้งสิ้น	333	181

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ประเภท ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีรายละเอียด ดังนี้

1 แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบฟอร์มสำหรับการวิเคราะห์เอกสารที่แสดงถึงผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาการบรรลุเป้าหมายการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ ได้แก่ การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากรประจำปีการศึกษา 2550 สำหรับการบรรลุเป้าหมายการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนน ดังนี้น้อยกว่าเท่ากับ 1.50 การดำเนินงานยังไม่ได้มาตรฐาน 1.51-2.00 การดำเนินงานได้คุณภาพในระดับพอใช้ 2.01-2.50 การดำเนินงานได้คุณภาพในระดับดี และ 2.51-3.00 การดำเนินงานได้คุณภาพในระดับดีมาก

2 แบบสอบถาม เป็นแบบตรวจรายการและมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อสรุปผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรเกี่ยวกับด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแบบสอบถาม มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับดีมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับควรปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ มี ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีข้อ 4 และมีการนำข้อมูลจากการประเมินมาใช้ในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น

คะแนน 4 หมายถึง มีข้อ 3 และมีการรายงานผลอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

คะแนน 3 หมายถึง มีการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้

คะแนน 2 หมายถึง อยู่ในขั้นตอนเตรียมจัดทำ มีแผน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ และงบประมาณ

คะแนน 1 หมายถึง ยังไม่ได้ดำเนินการ

เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแบบสอบถาม มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับดีมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับควรปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ตอนที่ 4 คำถามปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้เห็นความคิดเห็น เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยศิลปากร

3 แบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นแบบปลายเปิด เพื่อศึกษาแนวทาง พัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร ในมหาวิทยาลัยใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 6 คน ในแบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบมี โครงสร้างแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วย ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร เกี่ยวกับแนวทางเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร การพัฒนาการบริหารจัดการจากผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิดการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร การประเมินและการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและแนวทางในการสร้างเครื่องมือให้ตรงและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2 สร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถามและแบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยกำหนดหัวข้อที่จะถามที่ต้องการให้สอดคล้องและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3 นำร่างแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถามและแบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่สร้าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบและแก้ไข และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือจำนวน 5 คนเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ (Item Objective Congruency: IOC) เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรในมหาวิทยาลัยศิลปากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คนเพื่อหาคุณภาพทั้งฉบับ โดยการหาความเชื่อมั่นเชิงความสอดคล้องภายในโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach.1970:161) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .973

5 เมื่อทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเป็นที่เรียบร้อยแล้วนำไปจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสารและดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงอธิการบดี คณบดีเพื่อติดต่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) และคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม นัดสัมภาษณ์และวิเคราะห์เอกสาร พร้อมทั้งรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

2. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบวิเคราะห์เอกสารมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับและเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำมาตรวจให้คะแนนตามค่าน้ำหนักคะแนนที่กำหนด แบบสอบถามส่งไปจำนวน 190 ฉบับได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.95

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละและแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 1 เพื่อประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ในแต่ละประเด็นที่ต้องการใช้ในการศึกษาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าถามปลายเปิด ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วหาความถี่เพื่อเรียงลำดับตามข้อเสนอแนะและนำเสนอในเชิงบรรยายเพื่อใช้ประกอบการอภิปรายผล
3. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 2 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาการพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร และนำเสนอในเชิงบรรยายเพื่อใช้ประกอบการอภิปรายผล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 4.1 ค่าความถี่ (Frequency)
  - 4.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 4.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 4.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการประเมินตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 1 โดยยึดวัตถุประสงค์ของการประเมินเป็นหลัก โดยได้กำหนดประเด็นที่ศึกษา เกณฑ์ในการประเมินตัวชี้วัด เครื่องมือสำหรับการประเมินและแหล่งข้อมูลดังตาราง 2

ตาราง 2 กรอบการประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย
ศิลปากร

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นที่ประเมิน/ตัวชี้วัด	เครื่องมือสำหรับการประเมิน/แหล่งข้อมูล	เกณฑ์สำหรับการประเมิน
1.เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า	1. ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร <u>ตัวชี้วัด</u> การรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อสามารถนำไปถ่ายทอดให้บุคลากรในคณะวิชาเพียงใด 2 ด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร <u>ตัวชี้วัด</u> การสนับสนุนของผู้บริหาร ความร่วมมือของบุคลากรทุกระดับ ในกระบวนการประกันคุณภาพ ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา การตระหนักถึงความสำคัญและมีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา	แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ <u>แหล่งข้อมูล</u> คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) และคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา	คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นที่ประเมิน/ตัวชี้วัด	เครื่องมือสำหรับการประเมิน/แหล่งข้อมูล	เกณฑ์สำหรับการประเมิน
2. เพื่อประเมินกระบวนการ	1.ด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน <u>ตัวชี้วัด</u> มีการติดตาม ตรวจสอบ การควบคุมคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ 2.ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน <u>ตัวชี้วัด</u> รายละเอียด สาระสำคัญในการรายงานครบถ้วน จัดทำโดยบุคลากรมีส่วนร่วมเพียงใด 3.ด้านการประเมินคุณภาพภายใน <u>ตัวชี้วัด</u> รายงานผลการประเมินมีความชัดเจนทุกขั้นตอน การเผยแพร่ผลการประเมินยังผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง รายงานผลการประเมินทันเวลาสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ 4.ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์กรประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ <u>ตัวชี้วัด</u> มีระดับการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ มีการนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น	แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ <u>แหล่งข้อมูล</u> คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) และคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา	คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นที่ประเมิน/ตัวชี้วัด	เครื่องมือสำหรับการประเมิน/แหล่งข้อมูล	เกณฑ์สำหรับการประเมิน
3. เพื่อประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์	การบรรลุเป้าหมายการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ <u>ตัวชี้วัด</u> ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้	แบบวิเคราะห์เอกสาร <u>แหล่งข้อมูล</u> ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ภายใน มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปี การศึกษา 2550	น้อยกว่าเท่ากับ 1.50 การดำเนินงานยังไม่ได้มาตรฐาน 1.51-2.00 การดำเนินงานได้คุณภาพในระดับพอใช้ 2.01-2.50 การดำเนินงานได้คุณภาพในระดับดี 2.51-3.00 การดำเนินงานได้คุณภาพในระดับดีมาก

สำหรับความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนางานประกันคุณภาพ การศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยพิจารณาจากแนวทางในการปฏิบัติ การดำเนินงานเพื่อ พัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในจากผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบวิเคราะห์เอกสารและ แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ได้นำเสนอเป็นลำดับคือ

- 1.การนำเสนอข้อมูล
- 2.ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การนำเสนอข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ซึ่งการนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร จากข้อมูลแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากรและด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยรวมและในแต่ละด้าน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินกระบวนการ (Process) ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในและด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ โดยรวมและในแต่ละด้าน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร จากแบบสอบถามปลายเปิด

ส่วนที่ 2 ตารางผลการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ของการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในและรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีการศึกษา 2550 โดยมีองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ

การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรและการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงาน

ส่วนที่3 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย การพัฒนาการบริหารจัดการจากผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

2.ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการนำเสนอข้อมูลตามขั้นตอนที่วางไว้ข้างต้น ทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร จากข้อมูลแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร รายละเอียดแสดงในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 จำนวนร้อยละของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร
จำแนกเป็นสถานภาพ ประสบการณ์การทำงานและกลุ่มสาขาที่สังกัด

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา)	14	9.3
คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา	136	90.7
รวม	150	100.0
ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	57	38.0
5-10 ปี	57	38.0
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	36	24.0
รวม	150	100.0
สังกัด		
กลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ	33	22.0
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	29	19.3
กลุ่มวิชาทางวิทยาศาสตร์	88	58.7
รวม	150	100.0

จากตาราง 3 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงานประกันคุณภาพการศึกษาปัจจุบัน เป็นคณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และเป็นคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 90.7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 มีประสบการณ์ 5-10 ปีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 และมีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไปจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 จำแนกตามกลุ่มวิชาที่สังกัด มีกลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 และกลุ่มวิชาทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7

ตอนที่ 2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากรและด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร จากแบบสอบถามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากรและประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด รายละเอียดแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินปัจจัยนำเข้าของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยจำแนกกลุ่มวิชาที่มี
ต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
1	ปัจจัยนำเข้า ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและ แนวทางการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัยศิลปากร												
	นโยบายและแนวทางการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัย สนับสนุนให้คณะวิชา พัฒนาระบบและกลไกการประกัน คุณภาพการศึกษา	3.21	0.78	พอใช้	3.55	0.63	ดี	3.65	0.75	ดี	3.53	0.75	ดี
2	นโยบายการประกันคุณภาพ การศึกษาของมหาวิทยาลัย มุ่งเน้น ความร่วมมือ ประสานงานอย่าง ต่อเนื่องระหว่างมหาวิทยาลัย คณะ	3.15	0.71	พอใช้	3.48	0.73	พอใช้	3.66	0.77	ดี	3.51	0.77	ดี

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
3	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ งานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่าง ชัดเจน	3.45	0.86	พอใช้	3.69	0.71	ดี	3.90	0.78	ดี	3.76	0.80	ดี
4	มีการจัดประชุม สัมมนา/อบรม เพื่อ สร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเกี่ยวกับ นโยบายและแนวปฏิบัติเรื่องการประกัน คุณภาพการศึกษา เพื่อสามารถนำไป ถ่ายทอดให้บุคลากรในคณะวิชา	3.12	0.89	พอใช้	3.31	0.66	พอใช้	3.47	0.84	พอใช้	3.36	0.83	พอใช้
5	มีการเผยแพร่คู่มือการประกัน คุณภาพการศึกษาที่มีแนวทางการ ดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาที่ชัดเจน	3.18	0.84	พอใช้	3.34	0.85	พอใช้	3.64	0.84	ดี	3.48	0.86	พอใช้
6	มีการกำหนดวิธีการกำกับดูแลและติดตาม ผลการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของคณะวิชาไว้อย่างชัดเจน	2.97	0.95	พอใช้	3.48	0.82	พอใช้	3.59	0.81	ดี	3.43	0.87	พอใช้
รวม		3.18	0.68	พอใช้	3.47	0.50	พอใช้	3.64	0.62	ดี	3.51	0.63	ดี

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
7	<u>ปัจจัยนำเข้า</u> ด้านปัจจัยสนับสนุนในการ ดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของมหาวิทยาลัย ศิลปากร	3.06	1.08	พอใช้	2.45	0.82	ควร ปรับปรุง	2.86	0.93	พอใช้	2.83	0.96	พอใช้
	มีการสนับสนุนให้คณะกรรมการหรือ ผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพ การศึกษาได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน การประกันคุณภาพการศึกษา	2.79	0.99	พอใช้	2.59	0.90	พอใช้	3.03	0.89	พอใช้	2.89	0.92	พอใช้
8	เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับมีส่วน ร่วมในการกำหนดนโยบายและ แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษา	2.76	0.75	พอใช้	2.83	1.00	พอใช้	3.25	0.90	พอใช้	3.06	0.91	พอใช้
9	มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกระดับของ มหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมและยอมรับ												

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
10	มีการกำหนดให้หน่วยงานจัดเก็บรวบรวมข้อมูลการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อการเข้าถึงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกได้อย่างสะดวก	3.00	0.90	พอใช้	2.69	1.00	พอใช้	3.27	0.90	พอใช้	3.10	0.94	พอใช้
11	มีการวางแผนการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับ และใช้เป็นแหล่งอ้างอิงการดำเนินงานได้	2.55	0.90	พอใช้	2.52	0.98	พอใช้	3.09	1.04	พอใช้	2.86	1.02	พอใช้
12	มีการดำเนินงานจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบและพร้อมสำหรับการเรียกใช้ตลอดเวลา	2.73	1.15	พอใช้	2.38	1.11	ควรปรับปรุง	2.95	1.02	พอใช้	2.79	1.08	พอใช้

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
13	บุคลากรที่ดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษามีจำนวนเหมาะสม และเพียงพอ	2.61	1.14	พอใช้	2.10	1.13	ควร ปรับปรุง	3.09	1.09	พอใช้	2.79	1.16	พอใช้
14	บุคลากรที่ดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษามีความสามารถ ในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อ การประกันคุณภาพการศึกษา	3.18	1.01	พอใช้	2.90	1.39	พอใช้	3.42	0.91	พอใช้	3.27	1.06	พอใช้
15	องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกันคุณภาพการศึกษามีความ เหมาะสม	3.09	1.04	พอใช้	2.83	1.03	พอใช้	3.44	0.84	พอใช้	3.44	0.84	พอใช้
16	มีการจัดบรรยากาศ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมให้อำนวยต่อการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เช่น เอกสาร วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูล สารสนเทศ อย่างเหมาะสมและ พอเพียง	2.76	0.70	พอใช้	2.66	0.93	พอใช้	3.25	0.92	พอใช้	3.25	0.92	พอใช้

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
17	มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการ ดำเนินการและสนับสนุนการ พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาไว้อย่างชัดเจน	3.09	0.91	พอใช้	2.59	0.98	พอใช้	3.35	0.84	พอใช้	3.35	0.84	พอใช้
18	มีการเตรียมด้านเอกสาร รายงานที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความ ทันสมัย ถูกต้องและสมบูรณ์	2.91	0.91	พอใช้	2.72	0.92	พอใช้	3.31	0.90	พอใช้	3.31	0.90	พอใช้
รวม		2.87	0.72	พอใช้	2.60	0.75	พอใช้	3.19	0.74	พอใช้	3.01	0.77	พอใช้
รวมด้านปัจจัยนำเข้า		2.97	0.64	พอใช้	2.89	0.54	พอใช้	3.34	0.64	พอใช้	3.17	0.65	พอใช้

จากตาราง 4 แสดงผลการประเมินปัจจัยนำเข้าที่มีต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยรวมด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.17$)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.51$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับดีมีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 1 นโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย สนับสนุนให้คณะวิชาพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.53$) ข้อ 2 นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย มุ่งเน้นความร่วมมือ ประสานงานอย่างต่อเนื่องระหว่างมหาวิทยาลัย คณะวิชา ภาควิชาและหน่วยงานต่างๆ ($\bar{X}=3.51$) และข้อ 3 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและการกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณารายด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X}=3.01$)

ดังนั้น ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยจำแนกกลุ่มวิชาที่มีต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยรวมด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.17$) เมื่อพิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่ากลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=2.97$) กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=2.89$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.34$)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.51$) เมื่อพิจารณารายกลุ่มวิชาพบว่า กลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.18$) กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.47$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.64$)

เมื่อพิจารณาด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.01$) เมื่อพิจารณารายกลุ่มวิชาพบว่า กลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=2.87$) กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=2.60$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.19$)

เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มวิชา พบว่า

กลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ โดยรวมด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X}=2.97$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการรับรู้

เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X}=3.18$) ด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X}=2.87$)

กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยรวมด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=2.89$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.47$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับดีมีจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 1 นโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย สนับสนุนให้คณะวิชาพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.55$) และข้อ 3 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและการกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X}=3.69$) ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับพอใช้

เมื่อพิจารณาด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=2.60$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับควรปรับปรุงมีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 7 มีการสนับสนุนให้คณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพการศึกษาได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=2.45$) ข้อ 12 มีการดำเนินงานจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบและพร้อมสำหรับการเรียกใช้ตลอดเวลา ($\bar{X}=2.38$) และข้อ 13 บุคลากรที่ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษามีจำนวนเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X}=2.10$) ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับพอใช้

กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ โดยรวมด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.34$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.64$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับพอใช้มีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 4 มีการจัดประชุม สัมมนา/อบรม เพื่อสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเกี่ยวกับนโยบายและแนวปฏิบัติเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสามารถนำไปถ่ายทอดให้บุคลากรในคณะวิชา ($\bar{X}=3.47$) ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X}=3.19$)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินกระบวนการ (Process) ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการประเมินคุณภาพภายในและด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ จากแบบสอบถามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากรและประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด รายละเอียดแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินกระบวนการของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกเป็นกลุ่มวิชาที่มีต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
1	กระบวนการ ด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน คณะกรรมการประกันคุณภาพการ ศึกษาสามารถดำเนินงานตาม แผนงานที่กำหนดไว้ได้ประสพ ความสำเร็จ	3.15	0.87	พอใช้	3.34	0.61	พอใช้	3.47	0.81	พอใช้	3.37	0.79	พอใช้
2	ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัยส่งเสริมการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา และรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	3.03	0.91	พอใช้	3.31	0.60	พอใช้	3.40	0.92	พอใช้	3.30	0.88	พอใช้

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
3	การดำเนินงานตามนโยบายการประกัน คุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย สามารถนำมาใช้กำหนดการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาของ คณะวิชาได้อย่างชัดเจน	2.94	0.82	พอใช้	3.21	0.55	พอใช้	3.48	0.77	พอใช้	3.31	0.77	พอใช้
รวม		3.04	0.75	พอใช้	3.28	0.46	พอใช้	3.44	0.74	พอใช้	3.32	0.71	พอใช้

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
	กระบวนการ												
4	ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน	2.91	0.87	พอใช้	3.28	0.59	พอใช้	3.63	0.86	ดี	3.40	0.86	พอใช้
5	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในบุคลากรได้มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง	3.36	0.78	พอใช้	3.17	0.65	พอใช้	3.65	0.83	ดี	3.49	0.80	พอใช้
	มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในอย่างชัดเจน เหมาะสมและให้ความสะดวกต่อการประเมินทั้งภายในและภายนอก												
รวม		3.13	0.77	พอใช้	3.22	0.59	พอใช้	3.63	0.80	ดี	3.44	0.79	พอใช้

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
	กระบวนการ												
6	ด้านการประเมินคุณภาพภายใน มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพ การศึกษาทั้งในระดับภาควิชา คณะ วิชา ระดับมหาวิทยาลัย	3.33	0.99	พอใช้	3.38	0.77	พอใช้	3.81	0.95	ดี	3.62	0.95	ดี
7	มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก มหาวิทยาลัยให้มีส่วนร่วมในการ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	3.30	0.95	พอใช้	3.62	0.62	ดี	3.99	0.89	ดี	3.77	0.90	ดี
8	มีการแจ้งผลการประเมินคุณภาพแก่ คณะวิชาที่ขอรับการประเมินคุณภาพ เสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด	3.27	0.83	พอใช้	3.69	0.71	ดี	3.73	0.73	ดี	3.62	0.77	ดี
9	รายงานผลการประกันคุณภาพ การศึกษาต่อคณะวิชา มหาวิทยาลัย สามารถนำไปปรับใช้ได้ต่อการ วางแผนและพัฒนาคุณภาพการจัด การศึกษา	3.36	0.78	พอใช้	3.41	0.73	พอใช้	3.52	0.78	ดี	3.47	0.77	พอใช้

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
10	มีการรายงานผลการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและสาธารณชนตามกำหนด	3.30	0.91	พอใช้	3.66	0.67	ดี	3.60	0.82	ดี	3.55	0.82	ดี
11	การดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาช่วยให้รักษาคุณภาพได้ อย่างดี	3.21	0.96	พอใช้	3.17	0.65	พอใช้	3.66	0.77	ดี	3.47	0.82	พอใช้
12	มีการปรับปรุงระบบการประกัน คุณภาพภายในที่สอดคล้องกับพันธ กิจและพัฒนาการของคณะวิชา	3.24	1.06	พอใช้	3.14	0.69	พอใช้	3.63	0.83	ดี	3.45	0.88	พอใช้
13	มีการนำผลการประกันคุณภาพ การศึกษามาพัฒนาและปรับปรุงการ ดำเนินงาน	3.12	1.13	พอใช้	3.21	0.67	พอใช้	3.57	0.85	ดี	3.40	0.91	พอใช้
14	ผู้บริหารทุกระดับรับทราบข้อมูล ที่จำเป็นต่อการตัดสินใจมากขึ้น	3.00	1.19	พอใช้	3.24	0.57	พอใช้	3.67	0.82	ดี	3.44	0.92	พอใช้
รวม		3.23	0.79	พอใช้	3.39	0.50	พอใช้	3.68	0.68	ดี	3.53	0.70	ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
1	กระบวนการ ด้านการดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษาตามระบบและ กลไกการควบคุมคุณภาพของ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ <u>องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน</u> <u>วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ</u>	3.61	1.02	ดี	3.72	0.92	ดี	3.92	0.84	ดี	3.81	0.90	ดี
	มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงานและมีการกำหนดตัว บ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการ ดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ												
2	ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายตามตัว บ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่กำหนด	3.21	0.96	พอใช้	3.24	0.87	พอใช้	3.78	0.80	ดี	3.55	0.89	ดี
รวมองค์ประกอบที่ 1		3.40	0.93	พอใช้	3.48	0.83	พอใช้	3.85	0.72	ดี	3.68	0.81	ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
3	องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน มีระบบและกลไกในการพัฒนาและ บริหารหลักสูตร	3.30	0.88	พอใช้	3.48	0.78	พอใช้	3.84	0.84	ดี	3.65	0.86	ดี
4	มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	3.36	1.16	พอใช้	3.41	0.90	พอใช้	3.75	0.88	ดี	3.60	0.96	ดี
5	มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุน การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนสอน ซึ่งบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอก มีส่วนร่วม	3.15	1.03	พอใช้	3.03	0.86	พอใช้	3.60	0.83	ดี	3.39	0.91	พอใช้
6	จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ	3.24	1.09	พอใช้	3.14	0.99	พอใช้	3.58	0.93	ดี	3.42	0.99	พอใช้
7	สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิ ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก หรือเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ	3.18	1.01	พอใช้	3.17	0.80	พอใช้	3.59	0.90	ดี	3.42	0.92	พอใช้

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
8	สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์	2.94	0.89	พอใช้	3.07	0.79	พอใช้	3.53	0.94	ดี	3.31	0.94	พอใช้
9	มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์	2.94	0.99	พอใช้	2.79	0.86	พอใช้	3.20	0.98	พอใช้	3.07	0.97	พอใช้
10	มีระบบและกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.15	1.00	พอใช้	3.17	0.96	พอใช้	3.49	1.06	พอใช้	3.35	1.03	พอใช้
11	ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	3.27	1.09	พอใช้	3.45	0.98	พอใช้	3.58	0.88	ดี	3.49	0.95	พอใช้
12	ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์	3.36	1.05	พอใช้	3.46	0.87	พอใช้	3.58	0.86	ดี	3.51	0.91	ดี
13	ระดับความพึงพอใจของนายจ้างผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต	3.12	1.08	พอใช้	3.31	0.96	พอใช้	3.65	0.83	ดี	3.47	0.93	พอใช้

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษายภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
14	ร้อยละของนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กีฬา สุขภาพ ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมในระดับชาติหรือนานาชาติ	3.33	1.05	พอใช้	3.10	0.90	พอใช้	3.41	0.91	ดี	3.33	0.94	พอใช้
15	ร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาซึ่งมีคุณสมบัติเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	3.15	1.00	พอใช้	3.34	0.76	พอใช้	3.52	0.88	ดี	3.41	0.89	พอใช้
รวมองค์ประกอบที่ 2		3.19	0.79	พอใช้	3.22	0.68	พอใช้	3.56	0.68	ดี	3.41	0.72	พอใช้

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
16	องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนา นิสิตนักศึกษา มีการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์ เก่า	3.24	0.90	พอใช้	3.41	0.73	พอใช้	3.55	1.02	ดี	3.45	0.95	พอใช้
17	มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ครบ ถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะ ของบัณฑิตที่พึงประสงค์	3.39	0.93	พอใช้	3.48	0.91	พอใช้	3.76	1.01	ดี	3.63	0.98	ดี
รวมองค์ประกอบที่ 3		3.31	0.80	พอใช้	3.44	0.75	พอใช้	3.65	0.95	ดี	3.54	0.89	ดี
18	องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย มีการพัฒนาระบบและกลไกในการ สนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงาน สร้างสรรค์	3.09	0.98	พอใช้	3.31	0.85	พอใช้	3.81	1.03	ดี	3.55	1.03	ดี
19	มีระบบบริหารจัดการความรู้จาก งานวิจัยและงานสร้างสรรค์	2.94	0.93	พอใช้	3.21	0.97	พอใช้	3.64	1.07	ดี	3.40	1.06	พอใช้
20	เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้าง สรรค์จากภายในและภายนอกต่อ จำนวนอาจารย์ประจำ	3.09	0.91	พอใช้	3.21	0.81	พอใช้	3.78	0.96	ดี	3.52	0.97	ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
21	ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำ	2.42	1.03	ควรปรับปรุง	3.24	1.02	พอใช้	3.55	1.06	ดี	3.24	1.13	พอใช้
22	ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ (เฉพาะมหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย)	2.24	1.00	ควรปรับปรุง	3.00	0.96	พอใช้	3.34	1.22	พอใช้	3.03	1.20	พอใช้
รวมองค์ประกอบที่ 4		2.75	0.68	พอใช้	3.19	0.79	พอใช้	3.62	0.96	ดี	3.34	0.94	พอใช้

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
23	องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม มีระบบและกลไกในการบริการทางวิชาการแก่สังคมตามเป้าหมายของคณะวิชา มหาวิทยาลัย	3.48	1.17	พอใช้	3.66	0.93	ดี	3.66	0.94	ดี	3.62	0.99	ดี
24	ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีส่วนร่วมในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นที่ปรึกษาเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการวิชาการ กรรมการวิชาชีพในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ	3.58	1.20	ดี	3.66	0.72	ดี	3.75	0.98	ดี	3.69	0.99	ดี
25	ร้อยละของกิจกรรมหรือโครงการบริการวิชาการและวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติและนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ	3.48	1.09	พอใช้	3.83	0.85	ดี	3.70	1.10	ดี	3.68	1.05	ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
26	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้ รับบริการ	3.30	1.11	พอใช้	3.93	0.99	ดี	3.67	1.03	ดี	3.64	1.05	ดี
รวมองค์ประกอบที่ 5		3.46	1.04	พอใช้	3.76	0.74	ดี	3.69	0.93	ดี	3.65	0.92	ดี
27	<u>องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม</u>												
	มีระบบและกลไกในการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม	3.67	1.10	ดี	3.38	0.82	ดี	3.59	0.94	ดี	3.55	0.95	ดี
รวมองค์ประกอบที่ 6		3.67	1.10	ดี	3.38	0.82	ดี	3.59	0.94	ดี	3.55	0.95	ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
28	องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ คณะวิชา มหาวิทยาลัยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและสามารถผลักดันคณะวิชา มหาวิทยาลัยให้แข่งขันได้ในระดับสากล	3.24	1.20	พอใช้	3.38	0.82	พอใช้	3.59	0.94	ดี	3.47	0.98	พอใช้
29	ภาวะผู้นำของผู้บริหารทุกระดับของคณะวิชา มหาวิทยาลัย	3.09	0.94	พอใช้	3.24	0.87	พอใช้	3.52	0.85	ดี	3.37	0.89	พอใช้
30	มีการพัฒนาองค์กรสู่องค์กรการเรียนรู้	3.06	1.05	พอใช้	3.06	1.05	พอใช้	3.42	0.93	พอใช้	3.27	0.96	พอใช้
31	มีระบบและกลไกในการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาและธำรงรักษาไว้ให้บุคลากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ	2.97	1.07	พอใช้	2.97	1.07	พอใช้	3.57	0.93	ดี	3.32	0.99	พอใช้
32	ศักยภาพของระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการวิจัย	2.82	0.91	พอใช้	2.82	0.91	พอใช้	3.41	1.04	พอใช้	3.18	1.05	พอใช้

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
33	ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมใน การพัฒนาคณะวิชา มหาวิทยาลัย	3.00	1.14	พอใช้	3.00	1.14	พอใช้	3.35	0.87	พอใช้	3.17	0.95	พอใช้
34	ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับ รางวัลผลงานทางวิชาการหรือวิชาชีพ ในระดับชาติหรือนานาชาติ	3.12	0.99	พอใช้	3.17	0.75	พอใช้	3.35	0.98	พอใช้	3.27	0.94	พอใช้
35	มีการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ ในกระบวนการบริหารการศึกษา	2.97	1.01	พอใช้	2.86	0.83	พอใช้	3.30	0.98	พอใช้	3.14	0.97	พอใช้
36	ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอด ตัวชี้วัดและเป้าหมายของระดับองค์กร สู่ระดับบุคคล	2.88	0.92	พอใช้	2.90	0.67	พอใช้	3.35	0.94	พอใช้	3.16	0.92	พอใช้
รวมองค์ประกอบที่ 7		3.01	0.87	พอใช้	3.02	0.67	พอใช้	3.42	0.78	พอใช้	3.26	0.80	พอใช้

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
37	<u>องค์ประกอบที่ 8 การเงินและ งบประมาณ</u> มีระบบและกลไกในการจัดสรรการ วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย การตรวจสอบ การเงินและงบประมาณอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.39	1.22	พอใช้	3.10	0.90	พอใช้	3.59	0.91	ดี	3.45	1.00	พอใช้
38	มีการใช้ทรัพยากรภายในและ ภายนอกสถาบันร่วมกัน	3.27	1.06	พอใช้	3.00	0.88	พอใช้	3.58	1.00	ดี	3.40	1.01	พอใช้
รวมองค์ประกอบที่ 8		3.33	1.10	พอใช้	3.05	0.84	พอใช้	3.58	0.92	ดี	3.42	0.97	พอใช้
39	<u>องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการ ประกันคุณภาพ</u> มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในที่เป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารการศึกษา	3.42	1.09	พอใช้	3.45	0.91	พอใช้	3.77	0.88	ดี	3.63	0.94	ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ศิลปะและการออกแบบ n=33			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ n=29			วิทยาศาสตร์ n=88			รวม n=150		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ผลการ ประเมิน
40	มีระบบและกลไกการให้ความรู้และ ทักษะด้านการประกันคุณภาพ การศึกษาแก่นักศึกษา	3.21	1.11	พอใช้	3.31	0.76	พอใช้	3.56	1.00	ดี	3.43	0.99	พอใช้
41	ระดับความสำเร็จของการประกัน คุณภาพการศึกษาภายใน	3.39	1.05	พอใช้	3.31	0.54	พอใช้	3.67	0.97	ดี	3.54	0.96	ดี
รวมองค์ประกอบที่ 9		3.34	1.02	พอใช้	3.35	0.74	พอใช้	3.66	0.91	ดี	3.53	0.91	ดี
รวมทั้ง 9 องค์ประกอบ		3.27	0.80	พอใช้	3.35	0.66	พอใช้	3.61	0.75	ดี	3.49	0.75	พอใช้
รวมด้านกระบวนการ		3.17	0.71	พอใช้	3.26	0.64	พอใช้	3.57	0.72	ดี	3.42	0.74	พอใช้

จากตาราง 5 แสดงผลการประเมินกระบวนการที่มีต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการประเมินคุณภาพภายในและด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์กรประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.42$)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน อยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X}=3.14$)

ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน อยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X}=3.44$)

ด้านการประเมินคุณภาพภายใน อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.53$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับดีมีจำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 6 มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับภาควิชา คณะวิชา ระดับมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.62$) ข้อ 7 มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมหาวิทยาลัยให้มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ($\bar{X}=3.77$) ข้อ 8 มีการแจ้งผลการประเมินคุณภาพแก่คณะวิชาที่ขอรับการประเมินคุณภาพเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X}=3.62$) และข้อ 10 มีการรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนตามกำหนด ($\bar{X}=3.55$) ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับพอใช้

ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์กรประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.49$) พิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.68$) และตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดีทุกตัว

องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.41$) และตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 3 มีระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร ($\bar{X}=3.65$) ข้อ 4 มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=3.60$) และข้อ 12 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์ ($\bar{X}=3.51$) ส่วนตัวบ่งชี้อื่นๆอยู่ในระดับพอใช้

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.54$) และตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดี คือ ข้อ 17 มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ($\bar{X}=3.63$) ส่วนตัวบ่งชี้อื่นๆอยู่ในระดับพอใช้

องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.34$) และตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดี จำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 18 มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ($\bar{X}=3.63$) และข้อ 20 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ภายในและภายนอกต่อจำนวนอาจารย์ประจำ ($\bar{X}=3.52$) ส่วนตัวบ่งชี้อื่นๆอยู่ในระดับพอใช้

องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.65$) และตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดีทุกตัว

องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.55$) และตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดี

องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.26$) และตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับพอใช้ทุกตัว

องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.42$) และตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับพอใช้ทุกตัว

และองค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.53$) และตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดี จำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 39 มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ($\bar{X}=3.63$) และข้อ 41 ระดับความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ($\bar{X}=3.53$) ส่วนตัวบ่งชี้อื่นๆอยู่ในระดับพอใช้

ดังนั้น ผลการประเมินกระบวนการของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยจำแนกกลุ่มวิชาที่มีต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า โดยรวมด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการประเมินคุณภาพภายในและด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.42$) เมื่อพิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.17$) กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.26$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.57$)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ทุกกลุ่มวิชา ($\bar{X}=3.32$) เมื่อพิจารณารายกลุ่มวิชาพบว่า กลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}=3.04$) กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X}=3.28$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ ($\bar{X}=3.44$)

เมื่อพิจารณาด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.44$) เมื่อพิจารณารายกลุ่มวิชาพบว่า กลุ่มวิชาที่อยู่ระดับพอใช้ 2 กลุ่มวิชา คือกลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}=3.13$) กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X}=3.22$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.63$)

ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.39$) เมื่อพิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาที่อยู่ระดับพอใช้ 2 กลุ่มวิชา คือกลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}=3.23$) กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X}=3.39$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ ผลอยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.68$)

ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.49$) พิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาที่อยู่ระดับพอใช้ 2 กลุ่มวิชา คือกลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}=3.27$) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X}=3.35$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ ผลอยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.61$)

พิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.68$) พิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาที่อยู่ระดับพอใช้ 2 กลุ่มวิชา คือกลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}=3.40$) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X}=3.48$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.85$)

องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.41$) พิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาที่อยู่ระดับพอใช้ 2 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}=3.19$) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X}=3.22$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.56$)

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.54$) พิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาที่อยู่ระดับพอใช้ 2 กลุ่มวิชา คือกลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}=3.31$) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X}=3.44$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.65$)

องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.34$) พิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาที่อยู่ระดับพอใช้ 2 กลุ่มวิชา คือกลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}=2.75$) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X}=3.19$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.62$)

องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.65$) พิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาที่อยู่ระดับดี 2 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X}=3.76$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ ($\bar{X}=3.69$) กลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ อยู่ระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.46$)

องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับดีทุกกลุ่ม ($\bar{X}=3.55$)

องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ อยู่ในระดับพอใช้ทุกกลุ่ม ($\bar{X}=3.26$)

องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.42$) พิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาที่อยู่ระดับพอใช้ 2 กลุ่มวิชา คือกลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}=3.33$) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X}=3.05$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.58$)

และองค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.53$) พิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาที่อยู่ระดับพอใช้ 2 กลุ่มวิชา คือกลุ่มวิชาศิลปะและการ

ออกแบบ ($\bar{X} = 3.34$) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X} = 3.35$) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ระดับดี ($\bar{X} = 3.66$)

เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มวิชา พบว่า

กลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบ โดยรวมด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการประเมินคุณภาพภายใน และด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพของ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 3.17$)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน อยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X} = 3.04$)

ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน อยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X} = 3.13$)

ด้านการประเมินคุณภาพภายใน อยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X} = 3.23$)

ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 3.27$) พิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.67$) ส่วนองค์ประกอบอื่นๆอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่อยู่ในระดับดีมีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 1 มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธานตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงานและมีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ ($\bar{X} = 3.61$) ข้อ 24 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีส่วนร่วมในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นที่ปรึกษาเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการวิชาการ กรรมการวิชาชีพในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ ($\bar{X} = 3.58$) ข้อ 27 มีระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.67$) ข้อที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับควรปรับปรุงมีจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 21 ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำ ($\bar{X} = 2.42$) และข้อ 22 ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journalหรือในฐานะข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ(เฉพาะมหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย) ($\bar{X} = 2.24$) ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับพอใช้

กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยรวมด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการประเมินคุณภาพภายในและด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 3.26$)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X}=3.28$)

ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X}=3.22$)

ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.39$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 7 มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมหาวิทยาลัยให้มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ($\bar{X}=3.62$) ข้อ 8 มีการแจ้งผลการประเมินคุณภาพแก่คณะวิชาที่ขอรับการประเมินคุณภาพเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X}=3.69$) และข้อ 10 มีการรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนตามกำหนด ($\bar{X}=3.66$) ส่วนข้ออื่นๆผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้

ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=3.35$) พิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมีจำนวน 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม ($\bar{X}=3.76$) องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.62$) ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมีจำนวน 6 ข้อ คือ ข้อ 1 มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธานตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงานและมีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ ($\bar{X}=3.72$) ข้อ 23 มีระบบและกลไกในการบริการทางวิชาการแก่สังคมตามเป้าหมายของคณะวิชา มหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.66$) ข้อ 24 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีส่วนร่วมในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นที่ปรึกษาเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการวิชาการ กรรมการวิชาชีพในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ ($\bar{X}=3.66$) ข้อ 25 ร้อยละของกิจกรรมหรือโครงการบริการวิชาการและวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ ($\bar{X}=3.83$) ข้อ 26 ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ ($\bar{X}=3.93$) ข้อ 27 มีระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.62$) ส่วนข้ออื่นๆผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้

กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ โดยรวมด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการประเมินคุณภาพภายในและด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.57$)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ ($\bar{X}=3.44$)

ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินอยู่ในระดับดีทุกข้อ ($\bar{X}=3.63$)

ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินอยู่ในระดับดีทุกข้อ ($\bar{X}=3.68$)

ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.61$) พิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้มีจำนวน 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.48$) ส่วนและองค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ ($\bar{X}=3.42$) องค์ประกอบอื่นๆ ผลการประเมินอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้มีจำนวน 10 ข้อ คือ ข้อ 9 มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์ ($\bar{X}=3.20$) ข้อ 10 มีระบบและกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.49$) ข้อ 22 ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ(เฉพาะมหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย) ($\bar{X}=3.34$) ข้อ 27 มีระบบและกลไกในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.48$) ข้อ 30 มีการพัฒนาองค์การสู่องค์กรเรียนรู้ ($\bar{X}=3.34$) ข้อ 32 ศักยภาพของระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียน การสอน และการวิจัย ($\bar{X}=3.41$) ข้อ 33 ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคณะวิชา มหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.35$) ข้อ 34 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับรางวัลผลงานทางวิชาการหรือวิชาชีพในระดับชาติหรือนานาชาติ ($\bar{X}=3.35$) ข้อ 35 มีการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารการศึกษา ($\bar{X}=3.30$) และ ข้อ 36 ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล ($\bar{X}=3.35$) ส่วนข้ออื่นๆผลการประเมินอยู่ในระดับดี

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพที่เหมาะสมกับการพัฒนาของมหาวิทยาลัย จากแบบสอบถามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการจำแนกเนื้อหาและแจกแจงความถี่เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยและนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงรายละเอียดแสดงในตาราง 6 และตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 6 ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ที่	ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ความถี่
1	บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ เช่น ความไม่เข้าใจรายละเอียดของคุณภาพของมหาวิทยาลัย ยังไม่ตรงกันทั้งระดับมหาวิทยาลัย มาถึงระดับภาควิชาและตัวบุคคล คิดว่างานประกันคุณภาพเป็นงานกระดาษ งานประกันคุณภาพทำให้ภาระงานเพิ่มขึ้น ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของบุคลากรมีน้อย	25
2	ไม่มีระบบสารสนเทศในการเก็บข้อมูลที่สอดคล้องหรือรองรับในระบบประกันคุณภาพการศึกษา	15
3	การติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีระบบติดตามข้อมูล ผลงานอย่างต่อเนื่อง	12
4	ขาดการสนับสนุนทำให้ไม่เห็นผลเป็นรูปธรรม เช่น การประสานงานที่ดี การบูรณาการ การสร้างระบบการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาในทางปฏิบัติหรือให้ความรู้ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อนำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม มหาวิทยาลัยควรแบ่งระดับข้อมูลระดับภาควิชา คณะวิชาและหรือระดับมหาวิทยาลัย	9
5	ตัวบ่งชี้คุณภาพยังมีการเปลี่ยนแปลงและยังไม่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับธรรมชาติทางวิชาการของคณะวิชาทำให้เป้าหมายไม่อาจบรรลุได้	7
6	การเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงานทำงานประกันคุณภาพทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง	5

ตาราง 6 แสดงปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ซึ่งสรุปเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ (N=25) รองลงมา คือไม่มีระบบสารสนเทศในการเก็บข้อมูลที่สอดคล้องหรือรองรับในระบบประกันคุณภาพการศึกษา (N=15) การติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีระบบติดตามข้อมูล ผลงานอย่างต่อเนื่อง (N=12) ขาดการสนับสนุนทำให้ไม่เห็นผลเป็นรูปธรรม (N=9) ตัวบ่งชี้คุณภาพยังมีการเปลี่ยนแปลงและยังไม่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับธรรมชาติทางวิชาการของคณะวิชาทำให้เป้าหมายไม่อาจบรรลุได้ (N=7) และการเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงานทำงานประกันคุณภาพทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง (N=5)

ตาราง 7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพที่เหมาะสมกับการพัฒนาของมหาวิทยาลัย

ที่	การพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	ความถี่
1	ระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ	22
2	ควรมีการสื่อสารด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจากระดับมหาวิทยาลัย ทั้งการประชุมคณะกรรมการประกันคุณภาพอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง การสัมมนา การสื่อสารช่องทางอื่นเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง	15
3	มหาวิทยาลัยต้องมีแผนการพัฒนาคูณภาพการศึกษาที่ชัดเจน	12
4	พัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่เหมาะสม เพียงพอ ไม่ซ้ำซ้อนในการประเมินคุณภาพของคณะวิชา เช่นด้านศิลปศาสตร์	10
5	ควรกระตุ้นให้ประชาคมของมหาวิทยาลัยให้เข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพให้มากยิ่งขึ้น	8
6	พัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความเข้าใจและสามารถตอบคำถามได้อย่างชัดเจน	7
7	ปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ครอบคลุมด้านนโยบายและแผนงาน รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเพื่อขับเคลื่อนอย่างจริงจัง	5

ตาราง 7 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพที่เหมาะสมกับการพัฒนาของมหาวิทยาลัย ซึ่งการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในซึ่งสรุปเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ (N=22) ควรมีการสื่อสารด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจากระดับมหาวิทยาลัย (N=15) มหาวิทยาลัยต้องมีแผนการพัฒนาคูณภาพการศึกษาที่ชัดเจน (N=12) พัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่เหมาะสม เพียงพอ ไม่ซ้ำซ้อนในการประเมินคุณภาพของคณะวิชา (N=10) และควรกระตุ้นให้ประชาคมของมหาวิทยาลัยให้เข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพให้มากยิ่งขึ้น (N=8) พัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความเข้าใจและสามารถตอบคำถามได้อย่างชัดเจน (N=7) และปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ครอบคลุมด้านนโยบายและแผนงาน รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเพื่อขับเคลื่อนอย่างจริงจัง (N=5)

ส่วนที่ 2 ตารางวิเคราะห์การประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) ในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ จากการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากรประจำปีการศึกษา 2550 ของการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรและประเมินตาม เกณฑ์ที่กำหนด รายละเอียดแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบและการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ (คะแนน 1-3)	การบรรลุ เป้าหมาย
ผลผลิต/ผลลัพธ์			
การดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุม คุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ คุณภาพ 9 องค์ประกอบ			
<u>องค์ประกอบที่ 1</u> ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ			
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 1.1</u> มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผน ดำเนินงานและมีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อวัด ความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบ ทุกภารกิจ	ระดับ 5 (คะแนน 1)	ระดับ 7 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 1.2</u> ร้อยละของการบรรลุเป้าหมาย ตามตัวบ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่กำหนด	มากกว่าร้อยละ 98.34 (คะแนน 3)	ร้อยละ 71.88 (คะแนน 1)	ไม่บรรลุ เป้าหมาย
<u>องค์ประกอบที่ 2</u> การเรียนการสอน			
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.1</u> มีระบบและกลไกในการพัฒนา และบริหารหลักสูตร	มากกว่าระดับ 6 (คะแนน 2)	ระดับ 5 (คะแนน 2)	ไม่บรรลุ เป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.2</u> มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้ เรียนเป็นสำคัญ	มากกว่าระดับ 6 (คะแนน 2)	ระดับ 6 (คะแนน 2)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.3</u> มีโครงการหรือกิจกรรมที่ สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียน สอน ซึ่งบุคลากร องค์กร และชุมชนภายนอกมี ส่วนร่วม	มากกว่าระดับ 3 (คะแนน 1)	ระดับ 3 (คะแนน 1)	บรรลุเป้าหมาย

ตาราง 8 (ต่อ)

การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ (คะแนน 1-3)	การบรรลุ เป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.4</u> จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบ เท่ากับจำนวนอาจารย์ประจำ	(-5.99)-5.99% ของ เกณฑ์มาตรฐาน (คะแนน 3)	8.45 (คะแนน 2)	ไม่บรรลุ เป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.5</u> สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มี วุฒิปริญญาตรี ปริญญาโทปริญญาเอกหรือ เทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ	ปริญญาเอกมากกว่า ร้อยละ 37.51 และ ปริญญาตรีร้อยละ 5 (คะแนน 2)	ปริญญาเอกร้อยละ 31.33 และปริญญาตรี ร้อยละ 8.87 (คะแนน 1)	ไม่บรรลุ เป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.6</u> สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่ดำรง ตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รอง ศาสตราจารย์และศาสตราจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ รวมกันมากกว่าร้อยละ 40 และรอง ศาสตราจารย์ขึ้นไป น้อยกว่าร้อยละ 10 (คะแนน 1)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ รวมกันร้อยละ 41.12 และรองศาสตราจารย์ ขึ้นไปร้อยละ 13.67 (คะแนน 1)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.7</u> มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์	มากกว่าระดับ 4 (คะแนน 2)	ระดับ 2 (คะแนน 1)	ไม่บรรลุ เป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.8</u> มีระบบและกลไกสนับสนุนให้ อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน	มากกว่า 4 ข้อ (คะแนน 2)	4 ข้อ (คะแนน 2)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.9</u> ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	มากกว่าร้อยละ 72.17 (คะแนน 2)	ร้อยละ 58.08 (คะแนน 1)	ไม่บรรลุ เป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.10</u> ร้อยละของบัณฑิตระดับ ปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตาม เกณฑ์	มากกว่าร้อยละ 68.46 (คะแนน 1)	มากกว่าร้อยละ 67.65 (คะแนน 1)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.11</u> ระดับความพึงพอใจของนาย จ้างผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต	มากกว่า 3.84 (คะแนน 3)	4.53 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.12</u> ร้อยละของนักศึกษาปัจจุบัน และศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ ผ่านมาที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยก ย่องใน ด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กีฬา สุขภาพ ศิลปะและวัฒนธรรมและด้านสิ่งแวดล้อม	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 1.67 และ นักศึกษาและศิษย์เก่า ได้รับรางวัลจาก ผลงานวิจัยและหรือ	ร้อยละ 2.10 และ นักศึกษาและศิษย์เก่า ได้รับรางวัลจาก ผลงานวิจัยและหรือ วิทยานิพนธ์มากกว่า	บรรลุเป้าหมาย

ตาราง 8 (ต่อ)

การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ (คะแนน 1-3)	การบรรลุ เป้าหมาย
ในระดับชาติหรือนานาชาติ	วิทยานิพนธ์มากกว่า หรือเท่ากับร้อยละ 1.67 (คะแนน 3)	หรือเท่ากับร้อยละ 10.78 (คะแนน 3)	
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.13</u> ร้อยละของอาจารย์ประจำ หลักสูตรบัณฑิตศึกษาซึ่งมีคุณสมบัติเป็นที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์	มากกว่าร้อยละ 48.73 (คะแนน 1)	ร้อยละ 70.61 (คะแนน 2)	บรรลุเป้าหมาย
<u>องค์ประกอบที่ 3</u> กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา			
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 3.1</u> มีการจัดบริการแก่นักศึกษา และศิษย์เก่า	มากกว่าระดับ 6 (คะแนน 1)	ระดับ 8 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 3.2</u> มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะของ บัณฑิตที่พึงประสงค์	มากกว่าระดับ 3 (คะแนน 2)	ระดับ 4 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>องค์ประกอบที่ 4</u> การวิจัย			
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 4.1</u> มีการพัฒนาระบบและกลไกใน การสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้าง สรรค์	มากกว่า 4 ข้อ (คะแนน 2)	6 ข้อ (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 4.2</u> มีระบบบริหารจัดการความรู้จาก งานวิจัยและงานสร้างสรรค์	มากกว่า 3 ข้อ (คะแนน 1)	4 ข้อ (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 4.3</u> เงินสนับสนุนงานวิจัยและงาน สร้างสรรค์จากภายในและภายนอกต่อจำนวน อาจารย์ประจำ	มากกว่า 308,862.63 บาท (คะแนน 3)	172,625.16 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 4.4</u> ร้อยละของงานวิจัยและงาน สร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการจด ทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรือนำไปใช้ประ โยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ	มากกว่าร้อยละ 45.07 (คะแนน 3)	ร้อยละ 69.18 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย

ตาราง 8 (ต่อ)

การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ (คะแนน 1-3)	การบรรลุ เป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 4.5</u> ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับ การอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือ ในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่อ อาจารย์ประจำ(เฉพาะมหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิต บัณฑิตและวิจัย)	มากกว่าร้อยละ 17.73 (คะแนน 2)	ร้อยละ 16.14 (คะแนน 2)	บรรลุเป้าหมาย
<u>องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่ สังคม</u> <u>ตัวบ่งชี้ที่ 5.1</u> มีระบบและกลไกในการบริการทาง วิชาการแก่สังคมตามเป้าหมายของคณะวิชา มหาวิทยาลัย	มากกว่าระดับ 5 (คะแนน 3)	ระดับ 5 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 5.2</u> ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีส่วน ร่วมในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นที่ ปรึกษา เป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอก มหาวิทยาลัย เป็นกรรมการวิชาการ กรรมการ วิชาชีพในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออา จารย์ประจำ	มากกว่าร้อยละ 34.47 (คะแนน 3)	ร้อยละ 38.47 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 5.3</u> ร้อยละของกิจกรรมหรือโครงการ บริการวิชาการและวิชาชีพที่ตอบสนองความต้อง การพัฒนาและเสริม สร้างความเข้มแข็งของ สังคม ชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติต่ออา จารย์ประจำ	มากกว่าร้อยละ 58.75 (คะแนน 3)	มากกว่าร้อยละ 51.25 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 5.4</u> ร้อยละของระดับความพึงพอใจของ ผู้รับบริการ	มากกว่าร้อยละ 70.61 (คะแนน 2)	ร้อยละ 79.69 (คะแนน 2)	บรรลุเป้าหมาย
<u>องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</u> <u>ตัวบ่งชี้ที่ 6.1</u> มีระบบและกลไกในการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม	มากกว่าระดับ 5 (คะแนน 3)	ระดับ 6 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ</u> <u>ตัวบ่งชี้ที่ 7.1</u> มหาวิทยาลัยใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการและสามารถผลักดัน มหาวิทยาลัยให้แข่งขันได้ในระดับสากล	มากกว่า 5 ข้อ (คะแนน 3)	5 ข้อ (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 7.2</u> ภาวะผู้นำของผู้บริหารทุกระดับ ของมหาวิทยาลัย	มากกว่าระดับ 1 (คะแนน 1)	ระดับ 3 (คะแนน 2)	บรรลุเป้าหมาย

ตาราง 8 (ต่อ)

การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	เป้าหมาย	ผลการ ดำเนินการ (คะแนน 1-3)	การบรรลุ เป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 7.3</u> มีการพัฒนาองค์กรสู่องค์กรการเรียนรู้	มากกว่าระดับ 2 (คะแนน 1)	ระดับ 3 (คะแนน 2)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 7.4</u> มีระบบและกลไกในการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาและธำรงรักษาไว้ให้บุคลากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ	มากกว่าระดับ 4 (คะแนน 2)	ระดับ 4 (คะแนน 2)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 7.5</u> ศักยภาพของระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการวิจัย	มากกว่าระดับ 4 (คะแนน 3)	ระดับ 2 (คะแนน 2)	ไม่บรรลุ เป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 7.6</u> ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัย	มากกว่าระดับ 2 (คะแนน 1)	ระดับ 2 (คะแนน 1)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 7.7</u> ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับรางวัลผลงานทางวิชาการหรือวิชาชีพในระดับชาติหรือนานาชาติ	มากกว่าร้อยละ 2.88 และรางวัลวิจัยร้อยละ 85.71	ร้อยละ 3.68 และ รางวัลวิจัยร้อยละ 77.78	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 7.8</u> มีการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารการศึกษา	(คะแนน 3) มากกว่าระดับ 1	(คะแนน 3) ระดับ 3	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 7.9</u> ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล	(คะแนน 2) มากกว่าระดับ 6 (คะแนน 2)	(คะแนน 2) ระดับ 6 (คะแนน 2)	บรรลุเป้าหมาย
<u>องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ</u>			
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 8.1</u> มีระบบและกลไกในการจัดสรรการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายการตรวจสอบการเงินและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ	มากกว่าระดับ 7 (คะแนน 2)	ระดับ 7 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 8.2</u> มีการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกัน	มากกว่าระดับ 2 (คะแนน 2)	ระดับ 3 (คะแนน 2)	บรรลุเป้าหมาย
<u>องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ</u>			
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 9.1</u> มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา	มากกว่าระดับ 5 (คะแนน 2)	ระดับ 5 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 9.2</u> มีระบบและกลไกการให้ความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแก่นักศึกษา	มากกว่าระดับ 3 (คะแนน 2)	ระดับ 4 (คะแนน 2)	บรรลุเป้าหมาย
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 9.3</u> ระดับความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	มากกว่าระดับ 4 (คะแนน 2)	ระดับ 4 (คะแนน 3)	บรรลุเป้าหมาย

จากตาราง 8 แสดงผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) จากผลการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่บรรลุเป้าหมายจำนวน 35 ตัวบ่งชี้จาก 41 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 85.36 ของตัวบ่งชี้ที่บรรลุเป้าหมาย โดยมีค่าเฉลี่ยทุกตัวบ่งชี้ของทุกองค์ประกอบเท่ากับ 2.05 ดังนั้นเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) จากการบรรลุเป้าหมายได้คุณภาพอยู่ในระดับดี

ส่วนที่ 3 ศึกษาแนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร เกี่ยวกับแนวทางเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร การพัฒนาการบริหารจัดการจากการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ผลประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต/ผลลัพธ์ คือ ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ ผลการประเมินกระบวนการที่มีต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการประเมินคุณภาพภายในและด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ และผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) จากการบรรลุเป้าหมายได้คุณภาพอยู่ในระดับดี และจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพที่เหมาะสมกับการพัฒนาของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้นำเสนอประกอบการสัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

1.การพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

1.1 ด้านระบบการพัฒนาคุณภาพ

มหาวิทยาลัยพัฒนาระบบการพัฒนาคุณภาพ ด้วยการทบทวนนโยบายคุณภาพ และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพที่มีเป้าหมาย ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ งบประมาณและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนด้วยกระบวนการคุณภาพ PDCA การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจและนำระบบประกันคุณภาพไปใช้ในการปฏิบัติงาน พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อรองรับการประกันคุณภาพและการพัฒนาการศึกษา รวมทั้งการพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพ

1.2 ด้านระบบการติดตามคุณภาพ

มหาวิทยาลัยกำหนดให้ทุกหน่วยงานมีการประเมินผลการดำเนินงานประจำปี เพื่อให้ทราบความก้าวหน้า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและคุณภาพของการดำเนินงานประกันคุณภาพ วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนพร้อมทั้งเสนอแนวทางพัฒนา โดยจัดทำเป็นรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา และเสนอรายงานต่อหัวหน้าหน่วยงานตามลำดับ ดังนั้น เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยและสามารถติดตามความก้าวหน้าของการพัฒนาของหน่วยงานต่าง ๆ มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้ทุกหน่วยงาน จัดระบบการติดตามผลและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์และสรุปผลเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพที่ชัดเจน

1.3 ด้านระบบการประเมินคุณภาพ

มหาวิทยาลัย มีระบบการประเมินคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยมหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องและมีคุณสมบัติตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายในทุกหน่วยงานเป็นประจำทุกปีและต่อเนื่อง มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพเป็นลายลักษณ์อักษรและเสนอรายงานต่อมหาวิทยาลัยและมีการกำกับดูแลให้นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะของผู้ประเมินไปใช้ในการวางแผน มีการประชุมสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณารายงานและผลการประเมินคุณภาพภายในระดับมหาวิทยาลัย และนำไปใช้กำหนดทิศทางการยุทธศาสตร์และนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย และจัดส่งรายงานและผลการประเมินคุณภาพให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาภายในเดือนกันยายนของทุกปีและเผยแพร่ต่อสาธารณชนทางเว็บไซต์ ข่าวสารและเอกสารประชาสัมพันธ์ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรรักษาระบบการประเมินคุณภาพและส่งเสริมให้พัฒนารายงานและผลการประเมินคุณภาพให้มีคุณภาพ ครบถ้วนและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การติดตามและประเมินคุณภาพ

2. การพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

2.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระดับภาควิชา คณะวิชา มหาวิทยาลัยในทางปฏิบัติมีความหลากหลายจึงควรสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วม เข้าใจ ตระหนักถึงประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีผลต่อคุณภาพของมหาวิทยาลัยศิลปากร เช่น นำกระบวนการ วิธีการจัดการความรู้เพื่อกระตุ้น ความรู้ ประโยชน์ด้านประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระดับปฏิบัติการ วิชาการและบริหาร

2.2 การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีการประเมินระดับภาควิชา คณะวิชาและมหาวิทยาลัยดังนั้นมหาวิทยาลัยควรวางแผนการติดตามผลการดำเนินงานตามระบบและกลไกที่กำหนดให้ชัดเจนทุกระดับ

2.3 เร่งพัฒนาระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตรทุกหลักสูตร เพราะขาดการกำกับ มาตรการดูแลการบริหารจัดการหลักสูตรซึ่งมีความเฉพาะแต่ละสาขาวิชาชีพ เช่น การตั้ง

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรบางหลักสูตรยังไม่ชัดเจน บางหลักสูตรขาดการติดตาม วิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินการหลักสูตรประจำปีการศึกษา บางหลักสูตรยังไม่ได้ดำเนินการในการประกันคุณภาพ หลักสูตร

2.4 การตั้งเป้าหมายในการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนดทั้งระดับมหาวิทยาลัย คณะวิชาและหน่วยงาน เพื่อเป็นการยกระดับการพัฒนาคุณภาพโดยการจัดทำ Benchmarking ในตัวบ่งชี้ที่สะท้อนคุณภาพตามภารกิจของอุดมศึกษาซึ่งสามารถจัดระดับการ Benchmarking เช่น การจัดทำ Benchmarking ข้อการบริหารจัดการในระดับมหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยอื่น การจัดทำ Benchmarking ข้อการบริหารหลักสูตร ในระดับกลุ่มสาขาวิชาภายในมหาวิทยาลัยและการจัดทำ Benchmarking ข้อการดำเนินงานของบัณฑิตหรือคุณภาพของบัณฑิต ในระดับภาควิชาภายในมหาวิทยาลัย

2.5 ส่งเสริมให้ผู้บริหารทุกหน่วยงานนำผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการเพื่อเข้าสู่ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด เช่น มหาวิทยาลัยควรกำหนดทิศทางโครงการกิจกรรมระดับมหาวิทยาลัยให้ชัดเจนตามภารกิจ 4 ด้าน ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัยและงานสร้างสรรค์ การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมโดยผูกพันกับการจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารจัดการเป็นไปตามทิศทางเดียวกันทำให้เกิดระบบและกลไกการบริหารจัดการที่ดี การพัฒนาปรับปรุงทุกหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด เพิ่มหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การกำหนดร่วมกันถึงคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร การพัฒนาบุคลากร การสนับสนุนการทำวิจัย ติดตามการดำเนินงานของบัณฑิตเพื่อติดตามคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัย การวัดคุณภาพในมิติที่เกี่ยวกับต้นทุนเพื่อรองรับการบริหารจัดการ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การปรับปรุงพัฒนาการให้บริการ สำหรับการพัฒนาคุณภาพต้องพิจารณาถึงข้อจำกัดของหน่วยงานด้วย เช่น งบประมาณ อยู่ระหว่างการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการ ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำวิจัย ทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ดังนั้นการตั้งเป้าหมายในการพัฒนาทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว

2.6 เร่งประสานงานสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องได้รับการจัดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา สำหรับกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาศึกษาศาสตร์ กลุ่มเกษตรศาสตร์และกลุ่มสาขาบริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ บัญชี การจัดการ การท่องเที่ยว เศรษฐศาสตร์

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยดำเนินการสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร มีจุดมุ่งหมายเฉพาะในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2550 ถึงปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น 181 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามเพื่อประเมินผลการดำเนินงานปัจจัยนำเข้า(Input) และกระบวนการ (Process) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.973 และคำถามปลายเปิดที่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ แบบวิเคราะห์เอกสารเพื่อประเมินผลการดำเนินงานผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) ที่วิเคราะห์ถึงองค์ประกอบของการดำเนินงานที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายและแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและได้รับคืนด้วยตนเอง แบบสอบถามส่งไป 190 ฉบับได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.95
4. ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 6 คนเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลการ

ดำเนินงานปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับคำถามปลายเปิดวิเคราะห์ข้อมูลจากการจำแนกเนื้อหาและแจกแจงความถี่และค่าร้อยละและนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงเพื่อนำไปใช้ในการอภิปราย สำหรับการประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ผลผลิต/ผลลัพธ์ของการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยการหาค่าเฉลี่ยทุกองค์ประกอบและค่าร้อยละ สำหรับการสัมภาษณ์ผู้บริหารในแนวทางการพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร นำเสนอในเชิงบรรยายเพื่อนำไปใช้ในการอภิปราย

สรุปผล

การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา สรุปได้เป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลสรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้

1.ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงานประกันคุณภาพการศึกษาปัจจุบัน เป็นคณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และเป็นคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 90.7

2.ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 มีประสบการณ์ 5-10 ปีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0และมีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไปจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0

3.ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มวิชาที่สังกัด มีกลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 และกลุ่มวิชาทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7

ตอนที่ 2 ผลสรุปการวิเคราะห์การประเมินปัจจัยนำเข้า จำแนกได้ดังนี้

1.การประเมินปัจจัยนำเข้าที่มีต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้

2.การประเมินปัจจัยนำเข้าพิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่าผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้ทุกกลุ่มวิชา

ตอนที่ 3 ผลสรุปการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการ จำแนกได้ดังนี้

1. การประเมินกระบวนการที่มีต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประเมินคุณภาพภายในผลการประเมินอยู่ในระดับดี ส่วนด้านอื่น คือ ด้านตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในและด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์กรประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์กรประกอบผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้

2. การประเมินกระบวนการ พิจารณารายกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ ผลการประเมินอยู่ระดับดี ส่วนกลุ่มวิชาที่ผลการประเมินอยู่ระดับพอใช้ 2 กลุ่มวิชา คือกลุ่มวิชาศิลปะและการออกแบบและกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ตอนที่ 3 ผลสรุปการวิเคราะห์การประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ จำแนกได้ดังนี้

การประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ จากการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานเป้าหมายการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์กรประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์กรประกอบ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่บรรลุเป้าหมายจำนวน 35 ตัวบ่งชี้จาก 41 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 85.36 ของตัวบ่งชี้ที่บรรลุเป้าหมายโดยมีค่าเฉลี่ยทุกตัวบ่งชี้ของทุกองค์กรประกอบเท่ากับ 2.05 ดังนั้นระดับผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) จากการบรรลุเป้าหมายได้คุณภาพในระดับดี

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการประเมิน พบว่า ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในซึ่งสรุปลำดับได้ดังนี้ บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 26.0 ขาดการสนับสนุนทำให้ไม่เห็นผลเป็นรูปธรรม คิดเป็นร้อยละ 16.0 ตัวบ่งชี้คุณภาพยังมีการเปลี่ยนแปลงและยังไม่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับธรรมชาติทางวิชาการของคณะวิชาทำให้เป้าหมายไม่อาจบรรลุได้ คิดเป็นร้อยละ 14.0 การติดตามการพัฒนายอย่างต่อเนื่องและมีระบบติดตามข้อมูล ผลงานอย่างต่อเนื่องและไม่มีระบบสารสนเทศในการเก็บข้อมูลที่สอดคล้องหรือรองรับในระบบประกันคุณภาพการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8.0 และการเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงานทำงานประกันคุณภาพทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.0 และแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในซึ่งสรุปลำดับได้ดังนี้ ระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 32.0 ควรมีการสื่อสารด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจากระดับมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 21.0 มหาวิทยาลัยต้องมีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 15.0 พัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่เหมาะสม เพียงพอ ไม่ซ้ำซ้อนในการประเมินคุณภาพของคณะวิชาและควรกระตุ้นให้ประชาคมของมหาวิทยาลัยให้เข้าใจและมี

ทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพให้มากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 6.0 และปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ครอบคลุมด้านนโยบายและแผนงาน รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเพื่อขับเคลื่อนอย่างจริงจังและพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความเข้าใจและสามารถตอบคำถามได้อย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 6.0

ตอนที่ 5 แนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีแนวทางในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาจากการนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ในการปรับปรุงการบริหารงาน โดยเน้นระบบและกลไกด้านระบบการพัฒนาคุณภาพ ด้านระบบการติดตามคุณภาพและด้านระบบการประเมินคุณภาพและรวมถึงการส่งเสริม สนับสนุน การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการประเมินระดับภาควิชา คณะวิชาและมหาวิทยาลัย

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยรวม พบว่า ความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) มีผลต่อการดำเนินงาน องค์ประกอบของการดำเนินงานด้านต่าง ๆ จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การประเมินปัจจัยนำเข้าและการประเมินกระบวนการ ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ และการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) จากการบรรลุเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 85.36 ของตัวบ่งชี้ที่บรรลุเป้าหมาย โดยมีค่าเฉลี่ยทุกตัวบ่งชี้ของทุกองค์ประกอบเท่ากับ 2.05 ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานทั้งปัจจัยนำเข้าและกระบวนการควรต้องพัฒนาด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในและด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบซึ่งมีผลต่อคุณภาพ ทั้งนี้สำหรับด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านการประเมินคุณภาพภายในผลการประเมินอยู่ในระดับดี จากผลการวิจัยแสดงว่าส่งผลโดยตรงต่อผลผลิต/ผลลัพธ์ คือ มีการกำหนดเป้าหมายและสามารถพัฒนาคุณภาพได้ตามเป้าหมายที่กำหนดซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการประเมินผลการดำเนินงาน (Theory of Performance Evaluation) ที่การบริหารงานมุ่งเน้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของการดำเนินงาน เส้นทางความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output)

ที่ต้องการทำให้สามารถวิเคราะห์ถึงการกำหนดเป้าหมายซึ่งจะเป็นรูปธรรมของความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2. ผลการประเมิน พบว่า ปัจจัยนำเข้าที่มีต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ผู้วิจัยขอเสนอผลอภิปราย ดังนี้

ด้านการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและการกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน ทำให้คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับรับทราบนโยบายอย่างทั่วถึงและสามารถร่วมกำหนดระบบและกลไกการดำเนินงานการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องซึ่งนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมุ่งเน้นความร่วมมือ ประสานงานอย่างต่อเนื่องระหว่างมหาวิทยาลัย คณะวิชา ภาควิชาและหน่วยงานต่างๆ และการเผยแพร่คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษามีความเหมาะสม มีบุคลากรที่ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษามีความสามารถในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาและมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการและสนับสนุนการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาไว้อย่างชัดเจนจากผลการประเมิน พบว่าแต่ละคณะวิชามีศักยภาพที่ให้การสนับสนุนดังกล่าวแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีจำนวนบุคลากรด้านประกันคุณภาพจำนวนไม่เพียงพอทำให้การดำเนินงานจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบและพร้อมสำหรับการเรียกใช้ตลอดเวลาควรปรับปรุง ดังนั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของปัจจัยนำเข้าจากการวิจัย พบว่า มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งประสานงานอย่างทั่วถึงและให้การสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ประกาศใช้คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันอุดมศึกษา ให้ความสำคัญครอบคลุมทุกองค์ประกอบคุณภาพตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2546 และตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษาและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

3. ผลการประเมิน พบว่า กระบวนการที่มีต่อผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ผู้วิจัยขอเสนอผลอภิปราย ดังนี้

ด้านการตรวจสอบคุณภาพภายในผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการติดตามตรวจสอบไม่ต่อเนื่องเห็นได้จากข้อเสนอแนะที่พบปัญหา อุปสรรคในการติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีระบบติดตามข้อมูล ผลงานอย่างต่อเนื่องและไม่มีระบบสารสนเทศในการเก็บข้อมูลที่สอดคล้องหรือรองรับในระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งอาจทำให้ประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดอยู่ในระดับพอใช้ และไม่ปฏิบัติตามหลักการทั่วไปของการตรวจสอบคุณภาพภายในที่อุทุมพร จามรมาน (2542 :6) กล่าวไว้ว่า การดำเนินการตรวจสอบคุณภาพภายในนั้นดำเนินการเพื่อให้เห็นจุดอ่อน จุดแข็งและทำการแก้ไขปรับปรุง โดยวางมาตรฐานการควบคุมและกำกับดูแลและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอมรวิรัช นาครทรรพ (2540:บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องแนวโน้มความเคลื่อนไหวด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศต่างๆทั่วโลก พบว่าหัวใจสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ที่การกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษามีกลไกการตรวจสอบการทำงานของตนเอง

ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบในการจัดทำรายงานมหาวิทยาลัยยังไม่ได้กำหนดอย่างชัดเจน เพียงแต่ให้นโยบายว่ากรอบการการจัดทำตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด และการมีส่วนร่วมในการจัดทำยังไม่ต่อเนื่อง ควรให้บุคลากรทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วม เพราะสิ่งสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การระดมความคิดเห็น วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง แนวทางพัฒนาในการปฏิบัติงานของทุกคนเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดและเป็นเครื่องมือที่สื่อสารระหว่างผู้ประเมินกับผู้ถูกประเมินสอดคล้องกับหลักการที่ว่า ข้อมูลสารสนเทศเชิงบริหารเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญ ถ้าปราศจากข้อมูลสารสนเทศที่ดีแล้ว การประกันคุณภาพแทบจะดำเนินการต่อไปไม่ได้ (อมรวิรัช นาครทรรพ.2544:291) ทั้งนี้รายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในเป็นหลักฐานสำคัญที่รวบรวมการดำเนินการตามภารกิจที่ผ่านมาในรอบปี ทุกหน่วยงานก็ต้องจัดทำขึ้นมาเพื่อเสนอยังต้นสังกัดตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับรัตนะ บัวสนธ์ (2550:54) เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ทางสถานศึกษาก็ต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินแต่ละส่วนมาจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาแห่งนั้นๆซึ่งเป็นกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษานั้นเอง

ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ พบว่าองค์ประกอบที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมีจำนวน 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์และแผนการดำเนินการ องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และองค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ พบว่า องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอนและองค์ประกอบที่ 4 การวิจัย ที่เป็นจุดเน้นของมหาวิทยาลัยยังมีผลการดำเนินงานระดับพอใช้ อาจเป็นเพราะการดำเนินงานยังไม่ได้นำผลการ

ประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นเป็นเพียงได้ดำเนินการตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด และมีลายลักษณ์อักษร อาจเป็นเพราะเกณฑ์การประเมินคุณภาพแต่ละตัวบ่งชี้เป็นระบบที่ประกอบด้วย การวางแผนในการปฏิบัติงาน (Plan) การดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ (Do) การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) และการปรับปรุง (Action) หรือเรียกว่าการบริหารจัดการตามระบบ PDCA ซึ่งจากผลการประเมินมีทิศทางสอดคล้องกันในกระบวนการแสดงให้เห็นว่าผลการประเมินอธิบายสภาพการดำเนินงานจริงมากกว่าเมื่อเทียบกับผลผลิต/ผลลัพธ์จากการประเมินของผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในซึ่งจากการวิเคราะห์เอกสารผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับมหาวิทยาลัย พบว่า ค่าเฉลี่ยทุกตัวบ่งชี้ของทุกองค์ประกอบเท่ากับ 2.24 ระดับดี สอดคล้องกับแนวคิดของสมคิด พรหมจรรย์ (2544:41) ที่กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรงคือนักเรียน ผู้ปกครองและผู้รับบริการทางอ้อมคือสถานประกอบการ ประชาชนและสังคมและสอดคล้องกับ (กิตติยา ศรีอ่อน. 2547.) การประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วยสองส่วนคือ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพ แต่การที่ระบบจะดำเนินไปได้นั้นต้องอาศัยส่วนที่เรียกว่ากลไกประกอบกันไป ซึ่งมีอยู่ 2 กลไกคือกลไกภายในหมายถึง คน วัสดุอุปกรณ์ คำสั่ง นโยบาย การจัดตั้งบุคคลหรือองค์กรภายในต้นสังกัดนั้นขึ้นมาทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบและบทบาทด้านการบริหารจัดการของผู้บริหารในระดับต่างๆ ในสถาบันรวมทั้งความร่วมมือของบุคลากรของหน่วยงาน ส่วนกลไกภายนอก หมายถึง การใช้ประโยชน์จากอิทธิพลภายนอกองค์กรทั้งที่เป็นบุคคล นิติบุคคล สมาคม องค์กรอิสระหรือแม้แต่การแข่งขันของมหาวิทยาลัยต่างๆ อันเป็นการขับเคลื่อนให้มีการดำเนินการประกันคุณภาพ

ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินอยู่ในระดับดี พบว่ามีการตรวจสอบ ประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งระดับภาควิชา คณะวิชาและมหาวิทยาลัย มีองค์ประกอบของผู้ประเมินโดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกให้มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพ และมีการแจ้งผลการประเมินคุณภาพตามเวลาที่กำหนด ผลการประเมินพบว่า การที่กำหนดกระบวนการประเมินคุณภาพภายในไว้รัดกุมเพื่อระบบการประเมินสามารถยืนยันการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับบทบาทของการประเมินที่ศิริชัย กาญจนวาสี (2550:64-65) กล่าวว่า บทบาทของการประเมิน กิจกรรมการประเมินใด ๆ มีบทบาทสำคัญ 2 ลักษณะ คือ บทบาทของการประเมินความก้าวหน้าหรือกระบวนการ (Formative Evaluation) และบทบาทของการประเมินผลสรุปรวม (Summative Evaluation) ซึ่งทั้งสองนี้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารว่ามีจุดประสงค์ของการตัดสินใจอย่างไรจึงจะทำให้ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานดีขึ้นและการตัดสินใจเกี่ยวกับผลสรุปรวมของโครงการว่าจะสนับสนุนหรือยุติโครงการต่อไป จากการประเมินสามารถให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ เช่น ด้านการบริหาร สามารถใช้เป็นเครื่องมือของผู้บริหารสำหรับการติดตาม กำกับ การดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านจิตวิทยา สามารถใช้การประเมินเป็นกลยุทธ์สำหรับการกระตุ้นเร้าความสนใจและสร้างความตื่นตัวให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านรัฐ

สังคม สามารถใช้การประเมินเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตลอดจนสามารถใช้เป็นกลยุทธ์ในการสร้างแรงสนับสนุนจากสาธารณะและสอดคล้องการประเมินในแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของรตนะ บัวสนธ์ (2550:55) กระบวนการประเมินที่มุ่งความเข้าใจและให้กำลังใจสถานศึกษาในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเรียกว่าการประเมินแบบกัลยาณมิตร แต่ท้ายสุดแล้วกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศก็มุ่งเก็บรวบรวมอย่างรอบด้านเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาแล้วนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อทำการตีค่าต่อไป

4.การประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) จากการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงาน เป้าหมายการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่บรรลุเป้าหมายจำนวน 35 ตัวบ่งชี้จาก 41 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 85.36 ของตัวบ่งชี้ที่บรรลุเป้าหมาย โดยมีค่าเฉลี่ยทุกตัวบ่งชี้ของทุกองค์ประกอบเท่ากับ 2.05 ดังนั้นระดับผลการประเมินด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) จากการบรรลุเป้าหมายได้คุณภาพในระดับดี เมื่อเทียบกับผลผลิต/ผลลัพธ์จากการประเมินของผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในซึ่งจากการวิเคราะห์เอกสารผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับมหาวิทยาลัย พบว่า ค่าเฉลี่ยทุกตัวบ่งชี้ของทุกองค์ประกอบเท่ากับ 2.24 ระดับดี หากพิจารณาถึงผลการประเมินภาพรวม กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ผลการประเมินระดับดีทั้งกระบวนการ (Process) และผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) แต่ปัจจัยนำเข้า (Input) อยู่ในระดับพอใช้ สำหรับกลุ่มวิชาอื่นผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) สอดคล้องกับทฤษฎีการประเมินผลการดำเนินงาน (Theory of Performance Evaluation) ที่การบริหารงานมุ่งเน้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของการดำเนินงาน เส้นทางความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) ที่ต้องการทำให้สามารถวิเคราะห์ถึงการกำหนดเป้าหมายซึ่งจะเป็นรูปธรรมของความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยขอเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.ปัจจัยนำเข้าด้านปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ เพื่อให้การสนับสนุนในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสนองต่อการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยทุกหน่วยงานควรดำเนินการในการ สนับสนุน ส่งเสริมการวางแผนการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับและใช้เป็นแหล่งอ้างอิงการดำเนินงานได้และการดำเนินงานจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบและพร้อมสำหรับการเรียกใช้

ตลอดเวลาและเพิ่มบุคลากรที่ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีจำนวนเหมาะสมและเพียงพอ

2. กระบวนการด้านการตรวจสอบคุณภาพภายใน พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสนองต่อการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยควรดำเนินการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีระบบติดตามข้อมูล ผลงานอย่างต่อเนื่องและไม่มีระบบสารสนเทศในการเก็บข้อมูลที่สอดคล้องหรือรองรับในระบบประกันคุณภาพการศึกษา

3. กระบวนการด้านการดำเนินการประกันคุณภาพตามระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสนองต่อการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย คณะวิชา ภาควิชา ควรเร่งรัดให้มีการระดมความร่วมมือและวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาและจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพเกี่ยวกับแผนงาน โครงการที่จะรองรับคุณภาพตามองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ที่กำหนด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินความพร้อมของมหาวิทยาลัยศิลปากรต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

2. ควรศึกษาตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาที่สะท้อนการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาที่หลากหลายและเพื่อหาอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิตติชัย วัฒนานิก. (2550, 2 พฤศจิกายน). การประกันคุณภาพการอุดมศึกษาระบบปัจจุบันและความท้าทายในอนาคต.: 18.
- กิตติยา ศรีอ่อน. (2547). โมเดลเชิงสาเหตุประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสำหรับกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ.วิทยานิพนธ์ ค.ด.(วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร
- จำรัส นองมาก. (2550). ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษาในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง.สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2550,จาก :<http://www.onesqa.or.th>.
- โชติกา วรรณบุรี. (2547). การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมชาติราชตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ชฎาภา บรรพพงศ์. (2550). การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาด้วย เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์อภิมาน.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหาร การศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ชนม์ชกรณ วรอินทร์. (2549). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน:การประเมินแบบเสริมพลัง.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด.(การทดสอบและ วัดผลการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ชลัช จงสีบพันธ์;และคณะ. (2545). รายงานการวิจัยเรื่องการติดตามการดำเนินงานด้านการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย.กรุงเทพฯ:ศูนย์วิจัย และบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไชยยศ ไพบูลย์ศิริธรรม. (2550). การพัฒนารูปแบบการประเมินหลักสูตร: การประยุกต์ใช้การ ประเมินอภิมาน.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด.(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร).กรุงเทพฯ:บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ไทย์ ทิพย์สุวรรณกุล. (2544). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยและพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพสำหรับสถาบันอุดมศึกษา:การใช้ดัชนีจากผลการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อ การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.(พิมพ์ครั้งที่2).สำนักงานมาตรฐาน อุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2539). การบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรินทร์ โตะบุรินทร์. (2548). ปัจจัยองค์กรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา) นครปฐม: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.ถ่ายเอกสาร.

- พิสนุ ฟองศรี. (2549). *เทคนิควิธีประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์งาม.
- ภานุวัฒน์ สุริยฉัตร. (2545). ยุทธศาสตร์การศึกษาและประเมินตนเองกระบวนการทำ Self Study Report เพื่อพัฒนาระบบบริหารมหาวิทยาลัยอิสระ :กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. เสวนาคณาจารย์: รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยและพัฒนาระบบประกันคุณภาพสำหรับอุดมศึกษา. หน้า 126-142 .กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- มนต์ตระกูล สกฤติจินดา. (2548). *ทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2540). *การประเมินโครงการ: การวิจัยเชิงประเมิน*. กรุงเทพฯ: บริษัทต้นอ้อ แกรมมี.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2550). *ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันชัย ศิริชนะ. (2541). *คู่มือการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2550). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา. (2547). *คู่มือประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2547*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา. (2550). *คู่มือการจัดทำรายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.)ระดับคณะวิชา ประจำปีการศึกษา 2550*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สงบ ลักษณะ. (2547). *แนวทางประกันคุณภาพการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2547, จาก <http://arcripb.ac.th/edu-homepage/pakunkunapub.html>.
- สมกุล ถาวรกิจ. (2543). *รูปแบบของการประกันคุณภาพการศึกษาคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ*. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ด.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2545). *สมศ.รายงานประชาชน. สานปฏิรูป*. 5(51): 49-51.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). *วิธีวิทยาการประเมิน: ศาสตร์แห่งคุณค่า*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมคิด พรหมจ้อย. (2544,กันยายน-ธันวาคม). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช.14(3).
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ.พิมพ์ครั้งที่5.นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์.
- สุนา ไสตถิผลอนันต์. (2549). การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการดำเนินงานประกันคุณภาพของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข.ปริญญานิพนธ์ กศ.ด.(การทดสอบและวัดผลการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2548). การประเมินโครงการ:แนวทางสู่การปฏิบัติ.พิมพ์ครั้งที่ 6.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช; และคณะ. (2543). รายงานการวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา.กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- สุวิมล ราชชนนบริหาร. (2541). การศึกษากระบวนการประกันคุณภาพทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (อุดมศึกษา).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชต์วรรณ กาญจนปัญญาคม;และก้องกิติ พูลสวัสดิ์. (2545). รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาดัชนีและเกณฑ์การประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะวิชา เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ.กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2544). การประเมินโครงการ:แนวคิดและแนวปฏิบัติ.พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2544). การประเมินโครงการ.ในรวบบทความทางการประเมินโครงการ.สมหวังพิริยานุวัฒน์.หน้า91-99.พิมพ์ครั้งที่ 6.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์. (2547,กรกฎาคม-สิงหาคม). ประกันคุณภาพการศึกษาเชิงระบบ กลยุทธ์สู่อนาคตการศึกษาไทย.ประชาคมวิจัย. 5(6): 11-23.
- อมรวิรัช นาครทรรพ. (2543,กรกฎาคม). ก้าวทันเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา.จุลสาร สมศ.: หน้า 2.
- อาภรณ์ ครองกิจการ. (2547). ความคิดเห็นของบุคลากรสายอาจารย์ที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยมหิดล.ปริญญานิพนธ์ กศม.(การอุดมศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- Carol H.Weiss. (1972). *Evaluation research : methods for assessing program effectiveness*.Englewood Cliff,N.J:Prentice-Hill.
- Liston,Colleen. (1999). *Managing Quality and Standards*. Buckingham :Open University Press.

Stufflebeam,D.L. (2007). *CIPP EVALUATION CHECKLIST.(Second Edition)*. Retrieved May 9,2008, from http://wmich.edu/evalctr/checklists/cippchecklist_mar07.pdf.

Stuffebeam,D.L. (2008). THE CIPP MODEL FOR EVALUATION in National Conference on Evaluation.Pitsanuloke:Naresuan University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ชื่อ-ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด	รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์ รองอธิการบดีวิชาการ วิทยาลัยราชพฤกษ์
2. ชื่อ-ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรมล ตัญญาแสนสุข รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. ชื่อ-ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ อาจารย์ประจำสาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. ชื่อ-ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อติวรรณ วิรุฬห์เพชร รองผู้อำนวยการฝ่ายประกันคุณภาพ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
5. ชื่อ-ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด	อาจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ รองคณบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้บริหารที่ให้การสัมภาษณ์

รายชื่อผู้บริหารที่ให้การสัมภาษณ์

1	ชื่อ-ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด	รองศาสตราจารย์สุรพล นาถะพินธุ ผู้เชี่ยวชาญด้านโบราณคดีและอดีตคณบดีคณะโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
2	ชื่อ-ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด	รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู เวชรัชต์พิมล รองอธิการบดี (ประกันคุณภาพการศึกษา) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3	ชื่อ-ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด	รองศาสตราจารย์ระพีพรรณ ฉลองสุข รองอธิการบดี (บริหาร) คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4	ชื่อ-ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด	รองศาสตราจารย์ ดร.มานี เหลืองธนะอนันต์ รองอธิการบดี (วิชาการและวิจัย) คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
5	ชื่อ-ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด	รองศาสตราจารย์จรัญพัฒน์ ภูวนันท์ รองอธิการบดี (วางแผนและพัฒนา) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
6	ชื่อ-ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุทธะนันท์ คณบดีคณะวิทยาการจัดการ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวิเคราะห์เอกสาร

ข้อมูลจากเอกสาร.....

ประเด็นการวิเคราะห์

1. นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นอย่างไร
2. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นอย่างไร
3. องค์ประกอบคุณภาพที่มหาวิทยาลัยนำมาใช้มีองค์ประกอบอย่างไร
4. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะวิชาและมหาวิทยาลัยที่บรรลุเป้าหมาย อิงตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ประเด็นประเมิน	สภาพปัจจุบัน/การดำเนินการ
ปัจจัยนำเข้า - หลักการ นโยบายและแนวทางการดำเนินงาน - วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน - ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงาน	
กระบวนการ - การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา - การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา - การประเมินคุณภาพการศึกษา - องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้คุณภาพ - รายงานการประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน - การรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษา	

ประเด็นประเมิน	สภาพปัจจุบัน/การดำเนินการ
ผลผลิต/ผลลัพธ์ - ผลของการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบของคณะวิชาและมหาวิทยาลัย โดยอิงตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา	

แบบสอบถามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา
เรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและประเมินผล การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีการศึกษา 2550ถึงปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ศิลปากรประกอบด้วย คณะกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา) และคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา โดยข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และ นำเสนอในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด ดังนั้นผู้วิจัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือจากท่านได้โปรดตอบให้ตรงกับความจริงมากที่สุด เพื่อประโยชน์ของการวิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ต่อไป

2.แบบสอบถามมี 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ มหาวิทยาลัยศิลปากร เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบของการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ครั้งนี้

นางเปศล บวรศักดิ์ถาวร

นิสิตระดับปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
 สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพ
  - 1.1 ( ) เป็นกรรมการประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับคณะวิชา)
  - 1.2 ( ) เป็นกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา
2. ประสบการณ์ในการทำงาน
  - 2.1 ( ) น้อยกว่า 5 ปี
  - 2.2 ( ) 5-10 ปี
  - 2.3 ( ) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
3. คณะวิชาที่สังกัด
  - 3.1 ( ) คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์
  - 3.2 ( ) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
  - 3.3 ( ) คณะมัณฑนศิลป์
  - 3.4 ( ) คณะดุริยางคศาสตร์
  - 3.5 ( ) คณะโบราณคดี
  - 3.6 ( ) คณะอักษรศาสตร์
  - 3.7 ( ) คณะศึกษาศาสตร์
  - 3.8 ( ) คณะวิทยาศาสตร์
  - 3.9 ( ) คณะเภสัชศาสตร์
  - 3.10 ( ) คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
  - 3.10 ( ) คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร
  - 3.10 ( ) คณะวิทยาการจัดการ
  - 3.10 ( ) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
  - 3.10 ( ) วิทยาลัยนานาชาติ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีการศึกษา 2550ถึงปัจจุบัน ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการ
คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพที่ปฏิบัติ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพที่ปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านปัจจัยนำเข้า					
1	นโยบายและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย สนับสนุนให้คณะวิชาพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา					
2	นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย มุ่งเน้นความร่วมมือ ประสานงานอย่างต่อเนื่องระหว่างมหาวิทยาลัย คณะวิชา ภาควิชาและหน่วยงานต่างๆ					
3	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและการกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน					
4	มีการจัดประชุม สัมมนา/อบรม เพื่อสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเกี่ยวกับนโยบายและแนวปฏิบัติเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสามารถนำไปถ่ายทอดให้บุคลากรในคณะวิชา					
5	มีการเผยแพร่คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน					
6	มีการกำหนดวิธีการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชาไว้อย่างชัดเจน					
7	มีการสนับสนุนให้คณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพการศึกษาได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานการประกันคุณภาพการศึกษา					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพที่ปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
8	เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา					
9	มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยให้บุคลากรทุกระดับของมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมและยอมรับ					
10	มีการกำหนดให้หน่วยงานจัดเก็บรวบรวมข้อมูลการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อการเข้าถึงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกได้อย่างสะดวก					
11	มีการวางแผนการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับและใช้เป็นแหล่งอ้างอิงการดำเนินงานได้					
12	มีการดำเนินงานจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบและพร้อมสำหรับการเรียกใช้ตลอดเวลา					
13	บุคลากรที่ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษามีจำนวนเหมาะสมและเพียงพอ					
14	บุคลากรที่ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษามีความสามารถในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา					
15	องค์ประกอบของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษามีความเหมาะสม					
16	มีการจัดบรรยายภาค อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้อำเภอนวยต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เช่น เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ อย่างเหมาะสมและพอเพียง					
17	มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการและสนับสนุนการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาไว้อย่างชัดเจน					
18	มีการเตรียมด้านเอกสาร รายงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความทันสมัย ถูกต้องและสมบูรณ์					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพที่ปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	กระบวนการ					
1	คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ได้ประสบความสำเร็จ					
2	ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชาและรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก					
3	การดำเนินงานตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย สามารถนำมาใช้กำหนดการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชาได้อย่างชัดเจน					
4	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในบุคลากรได้มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง					
5	มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในอย่างชัดเจน เหมาะสมและให้ความสะดวกต่อการประเมินทั้งภายในและภายนอก					
6	มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับภาควิชา คณะวิชา ระดับมหาวิทยาลัย					
7	มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมหาวิทยาลัยให้มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน					
8	มีการแจ้งผลการประเมินคุณภาพแก่คณะวิชาที่ขอรับการประเมินคุณภาพเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด					
9	รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาต่อคณะวิชา มหาวิทยาลัยสามารถนำไปปรับใช้ได้ต่อการวางแผนและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา					
10	มีการรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนตามกำหนด					
11	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาช่วยให้รักษาคุณภาพได้อย่างดี					
12	มีการปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับพันธกิจและพัฒนาการของคณะวิชา					
13	มีการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงาน					
14	ผู้บริหารทุกระดับรับทราบข้อมูลที่เป็นต่อการตัดสินใจมากขึ้น					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีการศึกษา 2550ถึงปัจจุบัน เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ 9 องค์ประกอบ

คำชี้แจง

.โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการดำเนินการในปัจจุบัน โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีข้อ 4และมีการนำข้อมูลจากการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น

คะแนน 4 หมายถึง มีข้อ 3 และมีการรายงานผลอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

คะแนน 3 หมายถึง มีการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้

คะแนน 2 หมายถึง อยู่ในขั้นตอนเตรียมจัดทำ มีแผน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบและงบประมาณ

คะแนน 1 หมายถึง ยังไม่ได้ดำเนินการ

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ระดับการดำเนินการในปัจจุบัน				
		5	4	3	2	1
	องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินการ					
1	มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากุลยุทธ์ แผนดำเนินงานและมีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ					
2	ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่กำหนด					
	องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน					
3	มีระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร					
4	มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
5	มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนสอน ซึ่งบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม					
6	จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ					
7	สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าต่อ อาจารย์ประจำ					

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ระดับการดำเนินการในปัจจุบัน				
		5	4	3	2	1
8	สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์					
9	มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์					
10	มีระบบและกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
11	ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี					
12	ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์					
13	ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต					
14	ร้อยละของนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กีฬา สุขภาพ ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมในระดับชาติหรือนานาชาติ					
15	ร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาซึ่งมีคุณสมบัติเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์					
	องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา					
16	มีการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า					
17	มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์					
	องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย					
18	มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์					
19	มีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์					
20	เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกต่อจำนวนอาจารย์ประจำ					
21	ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำ					

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ระดับการดำเนินการในปัจจุบัน				
		5	4	3	2	1
22	ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ(เฉพาะมหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย)					
	องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม					
23	มีระบบและกลไกในการบริการทางวิชาการแก่สังคมตามเป้าหมายของคณะวิชา มหาวิทยาลัย					
24	ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีส่วนร่วมในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นที่ปรึกษา เป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกมหาวิทยาลัย เป็นกรรมการวิชาการ กรรมการวิชาชีพในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ					
25	ร้อยละของกิจกรรมหรือโครงการบริการวิชาการและวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ					
26	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ					
	องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม					
27	มีระบบและกลไกในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม					
	องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ					
28	คณะวิชา มหาวิทยาลัยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและสามารถผลักดันคณะวิชา มหาวิทยาลัยให้แข่งขันได้ในระดับสากล					
29	ภาวะผู้นำของผู้บริหารทุกระดับของคณะวิชา มหาวิทยาลัย					
30	มีการพัฒนาองค์กรสู่องค์กรเรียนรู้					
31	มีระบบและกลไกในการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาและธำรงรักษาไว้ให้บุคลากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ					
32	ศักยภาพของระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการวิจัย					
33	ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคณะวิชา มหาวิทยาลัย					
34	ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับรางวัลผลงานทางวิชาการหรือวิชาชีพในระดับชาติหรือนานาชาติ					

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ระดับการดำเนินการในปัจจุบัน				
		5	4	3	2	1
35	มีการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารการศึกษา					
36	ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล					
	องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ					
37	มีระบบและกลไกในการจัดสรร การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย การตรวจสอบการเงินและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ					
38	มีการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกัน					
	องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ					
39	มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา					
40	มีระบบและกลไกการให้ความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแก่นักศึกษา					
41	ระดับความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ท่านมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีการศึกษา 2550ถึงปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรค และมีข้อเสนอแนะอย่างไร

1. ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน คืออะไร

.....

.....

.....

2. มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพที่เหมาะสมกับการพัฒนาของมหาวิทยาลัย ท่านมีความคิดเห็นว่มหาวิทยาลัยควรดำเนินการอย่างไรที่เหมาะสมในปัจจุบัน (ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน และระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ)

.....

.....

.....

.....

.....

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางเปศล (จิระถนอม) บวรศักดิ์ถาวร
วันเดือนปีเกิด	4 มิถุนายน 2511
สถานที่เกิด	อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 1038 หมู่บ้านพระปิ่น 2 ซอยบรมราชชนนี 70 ถนนบรมราชชนนี แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพฯ 10170
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2536	วิทยาศาสตรบัณฑิต (คณิตศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2552	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาการการประเมิน) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ